

DRAUGAS

PERIODICALS
April 13, 2004
Vol. XCV

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ANTRADIENIS - TUESDAY, BALANDŽIO - APRIL 13, 2004

95-IEJI METAI

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 04-12-04

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

95th ANNIVERSARY

Nr. 71
Kaina 50 c.

Sveikatos klausimais:
apie vėžio ligas, dantų
priežiūrą ir kt.
2 psl.

Pastykime savo
spaudai gyvą paminklą.
Pagaliau pradėtos
skačiuoti Stalino
eros aukos.
3 psl.

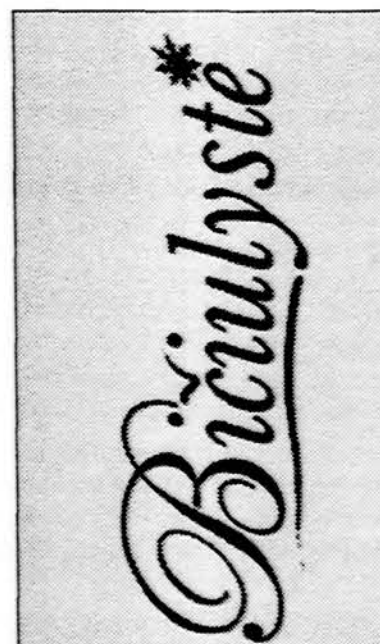
Jubiliejiniai metai Šv.
Kazimiero parapijoje
Rosario mieste. Mūsų
daržai ir darželiai.
4 psl.

„Draugo lietuviukai“.
5 psl.

JAV LB XVII Tarybos
prezidiumo posėdis.
Lietuvių kalbos
dvibalsiai. Kas yra
„zorbingas“.
6 psl.

Jaunystės dienu
prisiminimai.
7 psl.

Lituanistikos tyrimų
ir studijų centre.
Kas naujo mūsų
parapijoje.
8 psl.

Krikščionių demokratų gretose didėja chaosas

Vilnius, balandžio 9 d. (BNS) — Partijoje „Lietuvos krikščionys demokratai“ (LKD), dar neišsprendus ginčams dėl partijos pirmininko rinkimų, dalis partijos vadovybės narių pareiškė ketinantys steigti su buvusio premjero Gedimino Vagnoriaus vadovaujamais nuosaikiais konservatoriais susivienijimą, kelsiantį bendrą kandidatų į Europos Parlamento sąrašą.

Tai paskelbta penktadienį Seime surengtoje spaudos konferencijoje, kurioje, be G. Vagnoriaus, dalyvavo laikinai LKD valdybos pirmininkės pareigas einanti Gražina Paliokienė, LKD pirmininko pavaduotojas Eduardas Pabarčius, Jaunųjų krikščionių demokratų lygos pirmininkas Jonas Žukas.

Pasak pareiškimo, toks susivienijimas steigiamas „nuosaikiųjų konservatorių ir krikščionių demokratų vadovybės susitarimu“ keičiant Nuosaikiųjų konservatorių sąjungos (NKS) pavadinimą į Krikščionių konservatorių socialinės sąjungos (KKSS) susivienijimą.

G. Vagnorius tikisi, jog po rinkimų į Europos Parlamentą įvyks ir dviejų partijų susijungimas.

G. Vagnorius teigė, jog formaliai krikščionys demokratai dalyvaus pavadinimą pakeitusios NKS sąrašą. Bendro partijų sąrašo, pasak NKS vadovo, neįmanoma sudaryti dėl LKD viduje tebesitęsiančio ginčo dėl jos pirmininko rinkimų.

Kovo pabaigoje Kaune įvykusioje LKD konferencijoje partijos pirmininku buvo išrinktas Moleitū meras Valentinas Stundys, tačiau rinkimus Teisingumo ministerijai apskundę partijos Etikos ir mandatų komisijos pirmininkas Kęstutis Leleiva.

Žinia apie ketinimus kurti

rinkiminį bloką buvo netikėta tiek buvusiam LKD valdybos pirmininkui Petriui Gražuliui, tiek partijos pirmininko pavaduotojui Algirdui Saudargui.

„Aš visiškai nesuprantu, kas čia vyksta“, sakė P. Gražulis.

A. Saudargas teigė, jog anksčiau partijos vadovybė svarstė įvairius bendradarbiavimo su kitomis politinėmis jėgomis variantus, tačiau jokio sprendimo nėra priimta.

„Krikščionių demokratų vadovybė ne kartą svarstė santykius su kitomis centro dešiniojomis politinėmis partijomis, taip pat — ir su nuosaikiais konservatoriais, kol kas sprendimų dėl tokio susivienijimo steigimo nebuvo, ar ateityje bus — aš nežinau“, sakė A. Saudargas.

Buvęs LKD pirmininkas Kazys Bobelis pareiškė, jog spaudos konferencijoje išsakyta nuomonė „yra privati iniciatyva“ ir nieko bendro neturi su oficialia partijos nuomone.

Savo ruožtu, jis pabrėžė, jog krikščionys demokratai pritaria pačiai minčiai formuoti centro dešinės jėgų susivienijimą.

Penktadienį su K. Bobeliu ir P. Gražuliu Seime buvo susitikęs Liberalų demokratų partijos (LDP) pirmininkas Valentinas Mazuronis.

Nepaisant nesutarimų, LKD vadovai neigia, jog partija yra ant skilimo ribos.

K. Bobelis ketvirtadienį teigė tebelaukęs save partijos pirmininku ir ketinąs jį išlikti iki rudenį numatytų Seimo rinkimų. Jo nuomone, išrenkant V. Stundį buvo padaryta „daug procedūrinių pažeidimų“.

LKD šiuo metu Seime turi tris atstovus — K. Bobelį, A. Saudargą ir P. Gražulį, NKS atstovauja vienintelis G. Vagnorius.

Antrąją Velykų dieną Rumšiškių liaudies buities muziejuje vyko linksma šventė. Vidurdienį visus susirinkusius pasveikino Velykė, išvartyta septynioms savaitėms trukusi Gavėnia, o Lašininio ir Kanapinio susirėmimo šįkart laimėjo Lašininis. Taip pat vyko viktorina „Velykės dovanėlės“, buvo lankomos velykinės parodos, vyko pasilinksminimai etnografinėse sodybose, vadovaujant folkloro ansambliams. A. Koroliovio (ELTA) nuotr.

R. Paksui galėjo būti taikoma hipnozė

Vilnius, balandžio 10 d. (BNS) — Prieš tapdamas prezidentu, Rolandas Paksas galėjo patirti hipnozes ir psichologinės įtaigos seansus.

Tai gali liudyti pernai prieš išrinktojo prezidento inauguraciją Lietuvos spectarnybų užfiksuotas R. Pakso rėmėjo Juri Borisov ir konsultantės iš Rusijos Ana Zatonaskaja pokalbis telefonu, penktadienio vakarą pranešė Lietuvos televizijos naujienų tarnybos laida „Panorama“.

Pernai rudenį kilus Prezidentūros skandalui, Generalinė prokuratūra gavo Seimo nario Vytauto Landsbergio prašymą ištirti, ar prezidentas R. Paksas yra užhipnotizuotas, tačiau ikiteisminio tyrimo nepradėjo.

„Panoramos“ paskelbtame pernai sausio 30-sios vakarą įvykusiame pokalbyje telefonu J. Borisov ir konsultacinės bendrovės „Almax“ darbuotoja A. Zatonaskaja aptaria vasario 26 d. planuojamą R. Pakso inauguraciją ir su ja susijusias problemas ir užsimena apie telepatiją. Seimo sudaryta apkaltos

komisija šiemet konstatavo, jog palaikomas „Almax“ darbuotojų A. Zatonaskaja ir Anatolij Potnin, J. Borisov turėjo įtakos R. Pakso priimamiems sprendimams bei veiksmams.

R. Pakšą per rinkimų kampaniją konsultavo A. Potnin ir A. Zatonaskaja pastarąjį kartą viešėjo Lietuvoje pernai nuo lapkričio 22 iki gruodžio 17 dienos su turistinėmis vizomis. Per viešnagę juos apklausė Lietuvos prokurorai, tyrė J. Borisov veiklą. Lietuvoje konsultantai iš Rusijos buvo apsisotę J. Borisov name Trakų rajone.

Pernai lapkritį pareigūnai atliko kratą J. Borisov viloje ir ištėkė A. Zatonaskaja bei A. Potnin kvietimus atvykti į apklausą Generalinėje prokuratūroje. Per kratą buvo rasta spaudai parengtos ir kitokios medžiagos apie tariamą „šmokslą“ prieš R. Pakšą organizavimą.

A. Zatonaskaja ir A. Potnin teigė, kad į Lietuvą buvo atvykę padėti ir bėdą patekusiam savo draugui J. Borisov.

Laikinajam prezidentui talkins ankstesnių valstybės vadovų patarėjai

Vilnius, balandžio 9 d. (BNS) — Laikinojo prezidento Artūro Paulausko komandoje dirbs ir specialistai, talkinę kadencijas baigusiems valstybės vadovams Algirdui Brazauskui, Valdui Adamkui bei apkaltos būdu nušalintam Rolandui Paksui.

Savo patarėjų komandą A. Paulauskas pristatė penktadienį surengtoje spaudos konferencijoje.

A. Paulauskas dar ketvirtadienį vakare pasirašė potvarkius dėl diplomato Petro Vaitiekūno ir teisininkės Mildos Vainutės priėmimo į darbą.

P. Vaitiekūnas buvo R. Pakso patarėju užsienio politikai. Šiais klausimais jis pataravo ir buvusiam prezidentui A. Brazauskui.

M. Vainutė į Prezidentūrą atėjo dirbti prezidentu tapus R. Paksui. Šiuo metu ji yra laikinoji Prezidentūros kanceliarijos Teisės departamento vadovė.

I A. Paulausko komandą Užsienio reikalų ministerija ketina deleguoti diplomatus Ričardą Šlepavičių, patarinėjusį R. Paksui regioninės politikos

klausimais, ir Eglę Jankauskaitę, buvusią R. Pakso konsultantę Europos Sąjungos reikalams.

Abu diplomatai R. Pakso komandą paliko šiam paskelbus ketinimus savo patarėju priimti savo dosniausią rėmėją Rusijos pilietį Juri Borisovą.

Saugumo klausimais laikinajam prezidentui patarinės buvęs V. Adamkaus patarėjas valstybės saugumo klausimais Rytis Muraška, kuris šiuo metu dirba Valstybės saugumo departamente. R. Muraška taip pat bus prezidento vadovaujamos Valstybės gynimo tarybos sekretorius.

A. Paulauskas žurnalistus informavo, kad valstybinio saugumo klausimais A. Paulauskui visuomeniniai pagrindais patars žinomas advokatas Kazimieras Motieka, ekonomikos ir finansų klausimais — Vilniaus banko patarėjas Gitanas Nausėda, savivaldos — Švenčionių meras Vytautas Vigelis, žemės ūkio klausimais — Lietuvos žemdirbystės instituto profesorius Zenonas Dapkevičius.

Irake apšaudyti Lietuvos taikdariai

Vilnius, balandžio 10 d. (BNS) — Pietų Irake tarptautinėje taikos įvedimo misijoje tarnaujantys Lietuvos taikdariai penktadienio naktį buvo apšaudyti iš granatsvaizių, tačiau niekas nenukentėjo.

Kaip pranešė dienraštis „Respublika“, incidentas įvyko netoli Basros esančiame Kurnos mieste, kur vienas skyrius — 10 karių — iš Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo bataliono saugojo administracinį pastatą.

Pasak Lietuvos kariuomenės Lauko pajėgų vado bri-

gados generolo Valdo Tutkaus, užpuolikai irakiečiai kelis kartus šovė iš granatsvaizių, tačiau į pastatą nepataikė. Lietuvos taikdariai užėmė tinkamas vietas ir atsakė ugnimi, tačiau priešininkų tamsoje nepersikiojo. Išaušus jie apžiūrėjo vietą, iš kurių šaudė užpuolikai, tačiau nei nukautų, nei sužeistųjų nerado.

Irake iki šiol tarnavo 120 Lietuvos karių, tačiau 58 jų prieš kelias dienas grįžo į tėvynę velykinių atostogų. Į misiją jie grįš po poros savaitių.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

RUSIJA

OSINIKI.

Šeštadienį ryte Rusijos Kemerovo srities Taižinos šachtoje sprogo metanui, žuvo mažiausiai 44 darbininkai. Gelbėtojai plikomis rankomis atkasinėja griuvėsius, ieškodami likusių šachtininkų, tačiau vilčių rasti juos gyvus sulig kiekviena valanda lieka vis mažiau. Naujoti technikos jie negali, nes kibirkštis gali sukelti pakartotinį sprogamą. Taižinos šachta yra Kuzbas rajone, kur kasmet iškasama beveik 150 mln. tonų anglių. Avarijos čia ne retenybė, ir dažna jų priežastis — saugos taisyklių nesilaikymas.

IRAKAS

BAGDAD.

Irake nuo balandžio 1 d. per susirėmimus žuvo 70 JAV pa-

vadovaujamų sąjungininkų karių ir maždaug dešimt kartų daugiau irakiečių, pirmadienį pranešė aukšto rango JAV kariuomenės pareigūnas brigados generolas Mark Kimmitt ir pridūrė. Brigados generolas pažymėjo, kad patikimų duomenų apie žuvusių civilių gyventojų skaičių nėra. Šiuo metu sąjungininkų pajėgos priverstos priešintis iš karto dviem grupėms — kovotojams sunitams, remiantiems nuverstą diktatorių Saddam Hussein ir radikaliai nusiteikusiems šiitams, su kuriais susirėmimai prasidėjo prieš savaitę.

JAPONIJA

TOKYO.

Jungtinių Valstijų viceprezidentas Dick Cheney, pirmadienį susitikęs su Japonijos ministru pirmininku Junichiro Koizumi, pažadėjo, jog JAV pa-

darys visa, kas įmanoma, kad trys Irake įkaitais laikomi japonai atgautų laisvę. Manoma, kad praėjusią savaitę pagrobti trys asmenys — du humanitarinės misijos savanoriai ir fotoreporteris — laikomi Fal-lujah, į vakarus nuo Bagdad esančioje apgriautoje musulmonų sunitų priebėgoje. Įkaitus paėmusi grupuotė grasina juos sudeginti gyvus, jeigu Japonija neišves iš Irako 550 savo karių. J. Koizumi atmetė grobikų reikalavimus ir teigė, kad Japonija neatitrauks Pietų Irako Samava mieste sutelktų pajėgų. D. Cheney Jungtinių Valstijų vardu padėkojo Tokijui už humanitarinę pagalbą Samavos mieste, tačiau neužsiminė, kad J. Koizumi atsisakė patenkinti reikalavimus išvesti karius. Praėjusią savaitę JAV sveikino Japonijos sprendimą nepaisyti grasinimų ir palikti Irake sutelktas pajėgas, o

penktadienį JAV Valstybės departamentas pareiškė, kad išvien su Japonijos vyriausybe aktyviai dirba, siekdamas nustatyti įkaitų buvimą vietą. Kalbai pakrypus apie Šiaurės Korėjos branduolinę krizę, abu vadovai patvirtino, kad JAV ir Japonija toliau bendradarbiaus, siekdamas susidariusią keblią padėti išspręsti diplomatinėmis priemonėmis, bei sutarė, kad šiame procese svarbus vaidmuo tenka Kinijai. Be to, D. Cheney išreiškė viltį, kad netrukus bus sureguliuoti nesutarimai dėl S. Korėjos agentų pagrobto Japonijos piliečio. Šiaurės Korėja prisipažino per praėjusio amžiaus aštuntąjį ir devintąjį dešimtmetus pagrobusi tirylika japonų, kuriuos priverstė mokytį japonų kalbos ir kultūros korėjiečių šnipus. Sugrįžti į Japoniją buvo leista tik penkiems asmenims.

KINIJA

BEIJING.

Į vakarus nuo Bagdado ginčluoti vyrai sekmadienį pagrobė septynis Kinijos piliečius. Tai įvyko likus kelioms dienoms iki JAV viceprezidento Dick Cheney vizito į Kiniją. Septyni Kinijos piliečiai sekmadienį ryte atvyko į Iraką iš Jordanijos ir buvo pagrobti neramaus Fallujah miesto rajone. Pagrobtųjų amžius — nuo 18 iki 49 metų. Praėjusią savaitę per Iraką nusirito užsienio piliečių grobimų bangą. Sekmadienį partizanai paleido Didžiosios Britanijos pilietį, dirbusį Irake pagal sutartį, ir dar aštuonis pagrobtus žmones. Trijų japonų ir vieno amerikiečio likimas iki šiol nežinomas. Remdamasi televizijos kanalu „Al Arabiya“, Kinijos naujienų agentūra „Xinhua“ informavo, kad pagrobti kinai jaučiasi normaliai. Kinija nepritarė JAV išveržimui į Iraką be Jungtinių Tautų leidimo. 2003 metais finansinių Irako rėmėjų konferencijoje Madride

Kinija pažadėjo skirti 24 mln. dolerių karo nuniokotos valstybės atstatymui.

JAV

WASHINGTON, D. C.

Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentas George W. Bush daugiau kaip mėnuo iki rugšėjo 11-osios atakų buvo informuotas, kad Osama bin Laden šalininkai planuoja surengti JAV išpuolius ir nori pagrobti lėktuvų, šeštadienį rašo dienraštis „The New York Times“. Cituodamas vyriausybės pareigūną, kurio pavardė nenurodoma, laikraštis rašo, kad toks perspėjimas buvo išsakytas slapta rašte, kuris G. W. Bush buvo pateiktas susipažinti 2001 metų rugpjūčio 6 d. Šis pranešimas prieštarauja ne kartą girdėtiems Baltųjų rūmų patikinimams, kad minimas slaptas raštas apie „al Qaeda“ keliamą grėsmę buvo „ištorinio“ pobūdžio ir kad Baltieji rūmai neturėjo rimtos priežasties tikėtis „al Qaeda“ išpuolių Jungtinėms Amerikos Valstijoms.

Socialdemokratai: R. Pakso kelią į prezidentus reikia užkirsti per savaitę

Vilnius, balandžio 9 d. (BNS) — Jeigu yra teisiųjų aplinkybių, kurios sutrukdytų nušalintam Rolandui Paksui dalyvauti pirmalaikiuose prezidento rinkimuose, jas derėtų paviešinti jau kitą savaitę.

Tai penktadienį spaudos konferencijoje Vilniuje sakė vienas Socialdemokratų partijos (LSDP) vadovų, laikinasis Seimo pirmininkas Č. Juršėnas.

Paklaustas, ar R. Pakso atžvilgiu bus taikomos papildomos teisinės priemonės, Č. Juršėnas sakė „matysime“.

Taip pat jis pabrėžė, kad R. Pakso dalyvavimas pirmalaikiuose rinkimuose yra „jo moralės reikalas“.

„Ar žmogus, šiuo keliu pažėjęs Konstituciją ir sulaukęs priesaiką gali kandidatuoti į Seimo narius, į prezidento pareigas? Kaip konkrečiai bus? Pagyvensime — pamatysime“, dėstė Č. Juršėnas.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

Vėžinės ir sklerotinės mirties su maistu draugystė

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Dabar jau pakankamai žinoma, kad pradėtumėm gerinti išvengimą vėžio ir sklerozės, pakeičiant kai kuriuos savo kasnį ir valgant įvairesnį, balansuotesnį ir ne per gausų maistą. Skanų ir sveiką maistą valgyti mokslas pataria beveik jau šimtmetis. Kiekvienas valgis gali būti ypatinga meilės išraiška tiems, kuriems rūpi savo ir kito sveikata.

Vėžio tyrinėtojai susekė, kad įvairių rūšių vėžiai įvairuoja pagal savo geografinę vietovę ir jų atsiradimą įtakoja aplinka, ypač valgio įpročiai. Tas suteikė nuostabią galimybę išvengti reikšmingo kiekio vėžių įvairaus ir reikiamai subalansuoto maisto pagalba.

Tik įėjime į vėžio sunegalavusiojo padėtį ir mums užteks jėgų pildyti nuo vėžio apsaugos nurodymus. Apsauga yra daug geresnė už susirgimą. 70 proc. vėžių galima apsisaugoti: nerūkant 32 proc.; su maistu 33 proc., negirtaujant 4 proc. To nepaisant, vėžys vis dar yra antroji gyltinė, kasmet nužudanti iki 440,000, kurių 145,000 galėtų būti išgelbėti, anksti susėkus vėžį. Daug tokių mirčių išvengia nerūkoriai ir negirtuoliai. Daug mūsų garbingų asmenų nužudę cigarete ir pilstukas.

Jau mokslininkai pataria vėžio vengti, pamėgstant sveiką maistą — gausų stambmenomis, neriebiu, nesaldų ir nesūrų. Juk tai mūsų protėvių kasniai. Jie saugojo juos nuo širdies atakų, smegenų insulto ir cukrulingės.

Juk tik mes patys esame savo sveikatos sargai — galime sveikai maitintis. Sveiksnis maistas apsaugo ne tik širdis ir smegenis, bet ir toliau vėžius nuo mūsų pastogės. Tik suimkime save nagan. Mokslininkai tvirtina, kad žmonės gali pagerinti savo apsaugą nuo vėžio, pakeisdami savo maistą. Taigi, nuo mūsų priklauso ta kaita. Štai ji.

1. Valgyk liesiau — turėsi mažiau vėžių krutytje ir storioje žarnoje.

2. Kasdien kasknok vaisius,

daržoves, visų grūdų duoną ir javinius — sumazinsi pavojų susirgti įvairiais vėžiais. Valgyk citrininius vaisius, žalios spalvos lapus, geltonos spalvos daržoves — vaisius. Tada mažiau ar visai nereikės priedinių vitaminų.

3. Nevalgyk daug rūkyto, sūdyto bei su druska konservuoto maisto — apsisaugosi nuo vėžio stemplėje ir skrandyje.

4. Mazink ar visai nedraugauk su pilstuku, ypač rūkant — mažiau sirgsi vėžiais viršutiniuose virškinimo organuose ir plaučiuose.

5. Maistas turi būti atokiai laikomas nuo galimo užsikrėtimo vėžį sukeliančiomis medžiagomis.

Žinovai tvirtina, kad ką žmonės suvalgo per visą savo gyvenimą, tas stipriai įtakoja į susirgimą kai kuriais vėžiais. Tas pats tinka ir saugantis nuo širdies atakų bei smegenų insulto.

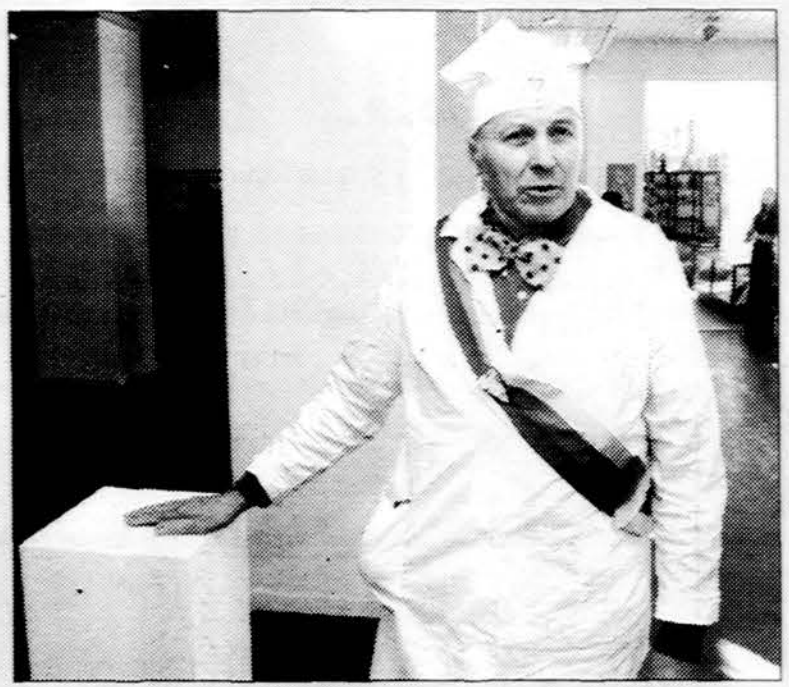
Su tokiais mums nepakeliui

Senoviška mūsiškių spauda ir dabartinė trečios bangos didžiojoje perša valgius su taukais, tryniais ir cukrumi, užuot paklūse dabartinės medicinos nurodymams, patiektų mums skanius ir sveikus kasnįs be minėtų nuodų.

Kaip reikia vengti cholesterolinio maisto, taip ir saldaus. Vienos uncijos šokolado gabale yra du arbatiniai šaukšteliai riebalų ir penki cukraus. 12 uncijų aluje jo yra 10 arbatinių šaukštelių; 3 1/2 uncijų vyne (baltam ar raudonam) — 6 arbatiniai šaukšteliai; saldžiame vyne — 9 aš.; 1 1/2 uncijos degtinės — 7 aš.

Dabartiniam Lietuvos prezidentui rūpi mūsiškių medžiaginė ir dvasinė gerovė. Prasišykime, kad mūsiškių sveikatą jis irgi neišleistų iš akių. Pirmiausia, kad visa Lietuva valgytų bulves su lupena, kad visi nuo mažiausio iki seniausio valytų dantis tik šepetėliu ir vandeniu po kiekvieno valgio ir kad kasnotų skanius augalinius kasnįs, paskanintus žuvimi, kiaušinio baltymu, keletu šaukštų aliejaus ir prieskonių. Tik pirmas žingsnis sveikatos apsaugon žengtinas neatidėliojant. Sėkmės.

Balandžio 1 d. Vilniuje aktualia sveikatos apsaugos tema gyveno geriausi Lietuvos karikatūristai. Lietuvos dailininkų sąjungos galerijoje buvo atidaryta jau 28-oji tradicinė respublikinė karikatūrų paroda „Sveiks? Valio!“ Skirtingai negu keleris metus prieš tai vykusios parodos pagrindinė tema, šiame buvo skirta sveikatos apsaugos ir medicinos temoms. Paroda atidarė sveikatos apsaugos viceministras Gediminas Černiauskas, Seimo vicepirmininkas Česlovas Juršėnas, Dailininkų sąjungos pirmininkas Vaclovas Krutinis ir karikatūristas Jonas Varnas, pasiūlojęs baltu chalatu, kepuraitę ir marga „peteliškę“, krūtine persijuosę trispalvę juosta. Tomo Černišovo (Elta) nuotr.

Ragina ieškoti vaistų nuo nevaisingumo

Popiežiškoji gyvybės akademija ragina ieškoti vaistų nuo nevaisingumo, kad poros nesimtytų etiški nepriimtinos dirbtinio apvaisinimo praktikos. Tai teigiama kovo 16 d. paskelbtame Popiežiškosios gyvybės akademijos pareiškime, kuriame pateikiama vasario 19–22 d. Romoje vykusio akademijos visuotinio susirinkimo išvados. Visuotinis susirinkimas nagrinėjo temą „Žmogiškoji gyvybės perteikimo orumas ir reprodukcinių technologijų: antropologiniai ir etiniai aspektai“.

Susirinkime dalyvavę gydytojai, mokslininkai, bioetikos ir teisės specialistai teigia, jog plintantis porų nevaisingumas, pirmiausia Vakarų šalyse, turėtų skatinti mokslą „ieškoti tikrų priežasčių ir vaistų“. Akademijos nariai apgailestauja, kad „pasitenkinimas savimi“ dažnai paakina poras griebtis reprodukcinių technologijų kaip „vienintelės gydymo formos“. Dar blogesnė „nauja mąstysena“, laikanti, jog tam, kad vaikas išvytų pasaulį, dirbtinėms reprodukcinėms technologijoms net galėtų būti teikiama pirmenybė natūralaus gimdymo atžvilgiu. Tokiai mąstysenai peno duoda įsitikinimas, kad šios technologijos teikia veiksmingesnį būdą „kontroliuoti pradėtojo

kokybes“. „Visa tai skatina dirbtinių reprodukcinių technologijų būdu gautą vaiką laikyti produktu, kurio vertė iš tikrųjų didele dalimi lemia jo gera kokybė, pajungta griežtai kontrolei ir rūpestingai atrinkta“, — teigiama pareiškime.

„Tragiškas padarinyš yra sistemingas naikimas tų žmogiškųjų embrionų, kurie, remiantis neišvengiamai abejotinais parametrais ir kriterijais, nėra pakankamai kokybiški“, — toliau teigiama dokumente. Popiežiškosios gyvybės akademijos nariai sveikina „šiolaikinės medicinos pastangas“ rasti santuokinio nevaisingumo gydymo būdą. Akademijos nariai kaip meilės gestą dėl nevaisingumo kenčiančioms susituokusioms poroms siūlo įsivaikinti. Dokumente primenama, kad pirmasis dirbtinai pradėtas vaikas gimė prieš 25 metus. Per tą laiką pasaulį išvydo maždaug 2 milijonai panašių vaikų. Gyvybės akademijos nariai užbaigia savo pareiškimą ragindami katalikų tikėjimą išpažįstančius ištatymų leidėjus nesvyruojant atmeti ištatymus, aiškiai pažeidžiančius žmogaus gyvybės orumą, pavyzdžiui, ištatymus dėl abortų ir eutanazijos.

BŽ, 2004, Nr. 6

Šiaulių miesto onkologijos centre. Iš kairės: onkologas dr. Zazekas, Krūties vėžio akcijos vykdytoja, Lithuanian Mercy Lift prez. Pranė Štutienė, prieš 3 metus žmoną dėl krūties vėžio praradęs S. Liupkevičius ir vyr. ligoninės gydytoja dr. L. R. Rezgienė.

Gerieji darbai

Sunny Hills lietuvių geri darbai kalba apie juos. Dažnai girdime gydytojų ir dvasininkų patarimus, kad, pensininko amžių pasiekus, nesveika rankas sudėjus sėdėti ir tik apie senatvės negalias galvoti. Gero darymas artimui pakelia nuotaiką ir padeda savas bėdas, bent laikinai, užsimiršti.

Toks pavyzdys yra „Saulėtu kalnelių“ lietuvių telkinys. Jis nėra didelis, bet kartais didžius darbus atlieka. Štai trys moterys, Julija Janonienė, Bronė Nakienė ir Rūta Strazdienė, nebijančios darbo ir pilnos norų daryti gera. Jų noras padėti „Vaiko vartai į mokslą“ remiamiems beglobiams vaikams Lietuvoje. Ir kaip jos tą vykdo? Jos nesirūšo suruošti didelio renginio ar atsikviesti ypatingų menininkų iš „svetimų kraštų“. Vieną sekmadienio rytą, kada žmonės neskubėdami skirstėsi po pamaldų, jos atidarė savo namų duris, šį kartą Strazdžių erdvius namus, sukviesdamos visus priešpiečiams. Atėjusieji jau žinojo, kad jie ne tik skaniai

pasivašins, bet ir aukelę paaiškins, kuri eis nelaimingiems vaikams parenti. Bet lietuvių širdis yra didelė; jie ne tik nustatytą 5 dol. auką paliko, bet ir didesnę auką šiam tikslui mielai atidavė. O minėtos moterys Janonienė, Nakienė ir Strazdienė, ne tik maistą ir darbą aukojo, bet dar ir pinigais prisidėjo. Visų nustebeimui, į „Vaiko vartai į mokslą“ organizacijos išdą iplaukė net 800 dol. suma! Tai bus proga nuskriaustiems vaikeliams maistą pagerinti, pridėdant prie avizinės ar manų košės dar ir šį tą stipriau.

Tai puikus pavyzdys, kaip galima, nieko per daug neapsunkinant ir nenuskriaudžiant, gražiai pabendrauti, pavalgyti ir pasiekti didelių dalykų — pradijūginti vargšus, pavalgydinti alkanus. Tai ne pirmas toks reiškinys Sunny Hills lietuvių tarpe. Prieš kelis metus, Julijos Janonienės vyrui a/a Antanui mirus, ji su talkininkėmis suruošė savo vyro įrankių „garažo išpardavimą“, kuris taip pat davė gražią paramą „Vaiko vartams“ ak

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiučiamė. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu			
	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu			
	\$55.00		

Vyriausia redaktore — Danutė Bindokienė
Administracijos — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.
El-pastas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos — chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1265

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St.
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviškas odontologas, dantis už prieinamą kainą.
Susistatymai kalbėti angliai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

ČIA GALĖJO BŪTI JŪSŲ
SKELBIMAS

DANTŲ PRIEŽIŪRA

Dantų apsauga ir higiena

Kokios individualios higienos priemonės yra naudojamos?

Kaip valyti dantis?

Dantų šepetėlis ir pasta — pagrindiniai ginklai prieš burnos audinių ligas. Daugeliui žmonių tinkamiausias šepetėlis yra vidutinio kietumo šereliais. Šepetėliai su minkštais šereliais tinka vaikams ir esant skausmingoms dantenoms, periodontitui. Šepetėlio galvutė turi būti ne per didelė, kad būtų lengva manipuliuoti burnoje. Lenktas elastingas kakelis padeda geriau pasiekti sunkiai prieinamas vietas. Išbandęs kelis šepetėlius, kiekvienas pasirinks sau patogaus. Ilgainiui šereliuose susikaupia bakterijos, šereliai išsiklaipo, todėl kas tris-keturis mėnesius šepetėlius reikia pakeisti naujais. Tarp dantų yra spritos, kurios nepasiekia ir geriausias šepetėlis. Ją išvalome higieniniu siulu — flo-su, geriau prieš valant dantis. Siulas švelniai įvedamas į tarpdantį ir švelniai įtraukiamas, kad nepažeistume tarpdantį.

Jeigu pietaujame ne namie, po valgio, norint pašalinti maisto likučius, tiks ir dantų krapštukai, geriau mediniai. Taip pat po valgio dantims naudinga penkias minutes pakramtyti kramtomą gumą. Tik ji turi būti be cukraus.

Turi būti išvalomi visi dantų paviršiai. Dantis pradėdame valyti nuo viršutinio, valome išorinį dantų paviršių, o vėliau vidinį iš gomurio pusės. Pradedame valyti nuo galinių dantų ir pamažu slenkame link priekinių. Panašiai valome ir apatinio žandikaulio dantis.

Geriausiais valyti šepetėliu sukamaisiais — vibruojamaisiais, sluojamaisiais judesiais. Kiekvienam dantiui maždaug po dešimt judesių. Ypatingai gerai reikia išvalyti krūminius dantis ir jų kandumuosiuose paviršiuose esančias vageles, nes čia didžiausios mikrobu sąkaupos. Valome švelniai, nedarome horizontalių judesių, kad trindami nepažeistume emalio.

Išvalius dantis, valomas liežuvis. Daug bakterijų ir apnašų susidaro ant liežuvio. Jį išvalius, rečiau susidaro apnašos ant dantų, gerėja burnos kvapas. Liežuvis valomas šepetėliu ar specialiu įtaisu, braukiant nuo liežuvio šaknies link jo galiuko iš kairės ir dešinės pusės.

Pastovi ir taisyklinga dantų priežiūra, reguliarius lankymasis pas dantų gydytoją du kartus metuose, padės išlaikyti dantis sveikus.

Vanda Putnienė

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Kauno medicinos universiteto širdies centro kardiologijos klinika yra dėkinga „Saulutei“ už paramą, gaunama Lithuanian Mercy Lift talpintuvais, kuriais Robert Duda ir Ginger Houghton su savanoriais JAV rytiniame pakraštyje siūnia medicininę irangą. „Saulutės“, Lietuvos vaiku globos būrelis pirmininkei Ingridai Tijūnėnėi lankantis Kaune praėjusia žiema, iš kairės: dr. Arimantas Dumčius, dr. Rimantas Benetis, dr. Donatas Tijūnėlis ir Ingrida Tijūnėnė.

Keičiasi Vilniaus panorama: kitoje Neries pusėje į dangų pradeda stieptis dangoraižiai.

Keičiasi ir Lietuvos valdžios viršūnės: buvęs LR prez. Rolandas Paksas po pašalinimo iš pareigų, išėjęs atsivieškinti su savo rėmėjais.

MES IR PASAULIS

Nepriklausoma skiltis

Paruošia Bronius Nainys

Pagaliau skaičiuojamos ir Stalino aukos

Tik vėl klausimas: ką šis skaičiavimas duos, pirmuosius oficialius duomenis skelbiant 50 metų po jų kaltininko didžiausiojo pasaulio budelio mirties? Juk per tą laiką, kai kitas didysis žmogžudys Adolfas Hitleris buvo visuotinai smerkiamas, jo nusikaltimai buvo iškeliami bei viešinami, gyvi likę bendrininkai suimami bei teisiami, iš Vokietijos milijardai atlyginimų išgauti, to paties Hitlerio baudžiančio Vakarų pasaulio Stalinas buvo taikos apaštala skelbiamas, Nobelio premijomis apdovanojamas. Todėl ir teigia žmogaus tieses Rusijoje nagrinėjanties ir šiuos duomenis sutelkę grupės, kad jų tikslas yra pirmiausia tikroviškais faktais atkreipti visuomenės dėmesį, kurios bent pusė šeimos nusikaltimams dar vis abejoja. Taigi, nors ir paveldėti, bet vis tiek geriau, negu niekada. Todėl ir reikia sveikinti šio užmojo vykdytojus, deklaruojančius, tiesiai ir Lietuvos pagalbos ranka, jeigu iki šiol dar nedarėta, nes jų sąrašuose gali būti ir lietuviškų pavardžių.

Nors tų duomenų dar nedaug, aukų sąrašą tik 1,345,796 pavardės bei vardai, kai tie patys tyrinėtojai Stalinui priskiria jų iki 20 milijonų, iš kurių pusė nužudytų, o kita pusė numarinta kalemuose bei tremtyje, tačiau pasaulio dėmesiai atkreipti jų turėtų užtekti. Ypač kai prie kiekvienos pavardės yra trumpa asmens biografija ir aprašymas jo padėties bei kancijos. Kartu su sąrašais skelbiamos ir kancijų vietovės: kalmės, baudžiamosios bei priverčiamųjų darbų stovyklos įvairiose Rusijos, daugiausia, žinoma, Sibiro pakraščiuose. Taip pat ir kankiniams pastatyti paminklai, kurių, deja, dar labai nedaug. Sąrašai sukaupę kompiuterių diskeliuose, prieinami visiems, kas tik nori. „Jie labai padės žmonėms susirasti nukankintus gimines bei jų kancijų priežastis“ — sako šio užmojo vyriausias vadovas, žmogaus teisių grupės Rusijoje „Atmintis“ pirmininkas Arsenij Ruginis — „Ir taip pat primins, kas atsitinka valstybei, kai joje įsigali piliečių nekontroliuojama jėga“. Tačiau beda mums, kai viena visuomenės dalis nori visą praeitį pamiršti, kita — nenori ją tikėti, dar kita

nieko nežino ir nėra kam jai tai pasakyti, — prideda žinomas Rusijos politikas, buvęs komunistų partijos politbiuro narys, pagrindinis Michail Gorbaciov laisvėjimo politikos puoselėtojas Aleksander Jakovlev. Šis liberalios Jabloko partijos vadovas dabar vadovauja ir prezidento Vladimir Putin sudarytai komisijai, kuri rūpinasi teisių grąžinimu bei atlyginimais Stalino aukoms. Tačiau ir šioje srityje dar mažai laimėta. Komisija dirba lyg būtų užmiršta: valdžia jos neremia, neduoda lešų ir net į archyvus neleidžia. Apklausų duomenimis, net 45 nuosimčiai atsakiusių Staliną laiko teigiamu asmeniu ir buvusiu naudingą valstybės vadovu. Nors pokariniu laikotarpiu geriausi savo vadovu rusai laikė Putin, bet antrą vietą skiria Stalinui. Jo nusikaltimai nuobauda prieš sukurtos komunistinės imperijos didybę, nepaisant, kad tos imperijos piliečiai savo gyvenimus leido baimėje, apdriskę ir pusalkaniai.

Iš dalies čia slypi ir mūsų tautos tragedija, kurios pagrindinė priežastis irgi yra praeities nežinojimas ir nebuvimas į ją kelio. Praeitį galima sužinoti tik iš istorijos, o istoriją išmokti — tik mokyklose. Nors daug ją žinančių yra ir šalia mokyklų, tačiau kitoms kartoms ji nepersiduoda, žinantieji nusišėna ją į kapus. Nedaug kas ir rašytinius prisiminimus palieka, šalia to — jie daugiau asmeniškai ir dažnai abejotino patikimumo. Nedaug kur nueis nei šie rusų profesionalūs, patikimi, gerai paruošti ir kompiuterius įrašyti duomenys, nes prie jų ir priėjimas ribotas, ir ne daug norinčių po juos raustis atsiranda. Jie tik medžiaga istoriniais grauzikams, bet ne visuomenei žinoti. Todėl ir padėties Rusijoje jie nepakeis, ir kaip apmaudu bus, jeigu iš viso bus dar kam nors apmaudauti, kai dar po 50 metų Rusijos istorijos

vadoveliuose Stalinas bus piešiamas kaip vienas iš didžiųjų pasaulio imperatorių, gretinamas su Aleksandru Didžiuoju ar su buvusios Romos imperijos vadovais kaip prakilus ir garbingas Rusijos didvyris.

Bet ar ne panašiai gali atsitikti ir mūsų ateities kartoms? Nors anksčiau negu rusai pradėjome rūpintis savo tautos kancijų atskleidimu, bet kur ir kaip toli mes tuo keliu nuėjome? Vos tik Lietuvai nepriklausomybę atgavus buvo įsteigtas Lietuvos tautos rezistencijos ir genocido centras ir jame pradėta telti medžiaga apie okupantų nužudytus, nukankintus bei kankintus žmones. Iki šiol jau labai daug jos sutelkta, daug ir į knygas surašyta, bet paklauskite kurio nors universiteto šiaurinė, nebe tarybinę, studentą apie Lietuvos partizanų kovas ir nenustebkit, jeigu jis net klausimo nesupras. Partizanų banditais jis gal nebeldins, bet apie jų kovos tikslą nedaug suvoks. O jeigu jis bus studijuojantis istoriją ir klausas prof. Truskos paskaitų, 1941 metų sukilėlių prieš sovietus tautos genocidas vargu ar jai pakankamai aiškus padarins ir ar ryškūs yra už jį atsakingi asmenys. O tiems, kurie apie lietuvių tautos padėtį okupacijos laikotarpiu spės pagal Jono Janučio atsiminimus, Stalinas bus Lietuvos valstybės vientisumo besirūpinęs lietuvių draugas, o Antanas Sniečkus doras valstybės šeimininkas. Jo knygoje „Užvakar ir šiandien“, išleistoje 1998 m., nė kokių tremimų iš Lietuvos niekada nebuvo. Prisiminkim tik kokio visuo-

Nors lietuviškoji visuomenė šiuo atžvilgiu yra žinoviškesnė, praeičiai imlesnė, ir „didvyri Stalino“ paliks Grato parke tik kaip istorinę relikviją, tačiau tautos sukilėlių prieš sovietus tautos genocidas vargu ar jai pakankamai aiškus padarins ir ar ryškūs yra už jį atsakingi asmenys. O tiems, kurie apie lietuvių tautos padėtį okupacijos laikotarpiu spės pagal Jono Janučio atsiminimus, Stalinas bus Lietuvos valstybės vientisumo besirūpinęs lietuvių draugas, o Antanas Sniečkus doras valstybės šeimininkas. Jo knygoje „Užvakar ir šiandien“, išleistoje 1998 m., nė kokių tremimų iš Lietuvos niekada nebuvo. Prisiminkim tik kokio visuo-

menės, beje, taip pat ir valdžios, dėmesio sulaukė prieš kelerius metus Vilniuje įvykęs komunizmo teismas ir kam rūpi praėjusiais metais baigtas filmas apie partizanų kovas „Vieni vieni“. Filmu domisi tik dar gyvi partizanų kovų dalyviai, jų artimieji palikuonys ir dar vienas kitas priprašytas žurnalistas. O skirtas jis mokykloms, galvojant, kad ši meną mėgstantis jaunimas ne sausų vadovėlių puslapiais, bet patrauklesniu būdu gales susipažinti su ano meto jų bendramižių kovomis dėl Lietuvos laisvės.

Ne tik šis filmas, bet aplamai nė kokia rašytinė medžiaga apie anuos tragiškus laikus Lietuvos mokyklų oficialiai dar nepasiekė. Nors gerų vadovėlių ir dar geresnių skaitinių yra paruošta jau dešimtimis, o aplamai literatūros — net šimtais tomų, Lietuvos oficialioji švietimo sistema šia sritimi visiškai nesidomi. Jeigu mokyklų bibliotekose šių knygų pasitaiko, tai tik privaciomis kurio nors auklėtojo pastangomis. Primenama apie tai tik per valstybines šventes. Suprantame, genocidas praėjusiam šimtmečiui palietė ne vieną lietuvių tautą. Didžiųjų ano šimtmečio žudikų Stalino ir Hitlerio jis buvo išplėstas į daugelį tautų, tad gerai, kad vienos jų, būtent žydų, holocaust istorija yra įjungta į Lietuvos mokyklose dėstomas istorijos programas, bet tiesiog nusikaltimas atskirų pareigūnų, kad lygia-greciai į jas nebuvo įvestas lietuvių tautos genocidas.

Stalinas, atėjęs į valdžią 1924 metais ir nežmoniškai brutalumu Sovietų sąjungą ir jos užgrobtus kraštus valdęs iki savo mirties 1953 metais, šalia išžudytų 20 milijonų rusų, — taip teigia jų organizacija „Atmintis“, — tiek pat, o gal net daugiau, išžudė ir užgrobtų tautų žmonių, tikrai pralenkdamas Hitlerį. Jeigu Lietuvos mokyklose yra istorija apie Hitlerio aukas, lygiagrečiai ji turi būti ir apie Stalino nusikaltimus, ir niekas dėl to negali priešintis. Po dabartinio politinio samysio bei po Seimo rinkimų rudenį bus naujos valdžios, ir mes turime iš jų iš naujo pareikalauti lietuvių tautos genocidą įjungti į istorijos pamokų programas.

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Pastatykite gyvą paminklą

Kad šie metai pavadinti Lietuvių kalbos ir spaudos metais, jau visi žinome. Net mūsų lit. mokyklų mokiniai galėtų paaiškinti, dėl ko toks pavadinimas 2004-iesiems parinktas. Gražu ir prasminga, kad lietuvių tauta parodo pagarbą savo gimtajai kalbai ir rašytam, spausdintam jos žodžiui. Bet bevertės bus visos skambios kalbos, pasakytos iškilminguose metų renginiuose, jei neatreiks dėmesio ten, kur jis labiausiai reikalingas.

Š.m. gegužės 6 d. Lietuvos Seime taip pat ruošiamas iškilmingas Spaudos atgavimo šimtmečio paminėjimas. Kviečiami svečiai ir iš užsienio, kad pasisakytų, kokią įnašą lietuviška spauda davė Lietuvos diasporai, kokią reikšmę ji turi ir šiandien. Jau ne kartą mums priminta, kad JAV LB Kultūros taryba taip pat ruošiasi ypatingu būdu paminėti Lietuviškos kalbos bei spaudos metus. Renginiai, kaip paprastai, nubanguos per daugelį mūsų telkinių čia Amerikoje. Be abejo, jie susilauks deramo dėmesio ir tai labai džiugu. O kas toliau?

Ar iš tų renginių, ar apskritai šiuo kilniu vardu pavadintų metų, kažką išsinešime, pri-taikysime savo kasdienybei, ar jie tik švystelės, kaip meteoras tamsioje nakties padangėje ir užges be jokio ženklo?

Kiek mes iš tikrųjų gerbiame savo gimtąją kalbą, ką darome, kad ji neišnyktų nuo žemės paviršiaus? Lietuvių tauta yra maža — tik kiek daugiau kaip 3 mln. gyventojų. Jau ne kartą kalbininkai pareiškė rūpestį, kad šiai senajai kalbai išnykti pavojus kaskart didėja, o ateityje, išjungus į Europos Sąjungą, dar padidės. Mes ir patys matome, kaip teršiama lietuvių kalba, kaip kasdien joje atsiranda daugiau ir daugiau svetimybų, kaip visiškai tiksliai ir seniai žinomos lietuviškos žodžių grubiai išstumia anglišką, priekieriant jiems lietuvišką galūnę (deja, neišvengia jų ir „Draugas“, ir dėl to mums taip pat labai skaudu).

Tautiečiai Lietuvoje pasiėpia užsienio lietuvių, nes jie kalba „senoviškai“ — t.y. be tų visų „naujadarų“. Tai iš esmės mums komplimentas, bet nėra kuot didžiulis: jau pradėdame pasivyti ir net pralenkti „modernią lietuvių

kalbą“.

Na, o kaip su lietuviška spauda? Pasa-sakokime eiliniam amerikiečiui, kad 40 metų Lietuva užsienio buvo slapta nešamos knygos ir laikraščiai — netikės. Nesunku suprasti, kai kontrabandos keliu į kraštą patenka narkotikai, alkoholis, ginklai, rūkalai, įvairūs draudžiami augalai ir gyvūnai, bet knygos, laikraščiai? Absurdas! Na, sakys, ir keistuoliai tie lietuviai...

Šimtas metų nuo spaudos draudimo panaikimo, o šiandien sakome, kad spausdintas lietuviškas žodis savo „laikus jau atgyveno“. Kam reikia laikraščio, knygos, jeigu yra kompiuteriai, TV ekranas, jeigu viskas mums „su-virškinta ir per gerklę sukimšta“? Skaityti laikraštį neįdomu — straipsniai per ilgį, temos nuobodžios, nieko gero laikraščiuose nėra. Tas pats žinias prabėgoms galime pamatyti kompiuterio ekrane, išgirsti per radiją, TV. Skaityti knygą per ilgai trunka, pirkti neapsimoka, nėra kur knygų dėti... Modernus žmogus gali apsieiti be visų tų senovės liekanų...

Užsienyje leidžiamas tik vienas vienintelis lietuviškas dienraštis — „Draugas“. Jam šimt sūnėna 95 metai. Tai garbingas amžius, ypač lietuviškai spaudai, leidžiamai už tėvynės ribų. Papūgiškai kartoti kažkieno mestą kaltinimą, kad „Draugas“ pasenęs — nelogiška. Jis keičiasi su laiko tėkme. Atvykite į redakciją ir pavytysite senus jo kompleksus — visų 95 metų! Pamatysite, kaip vyko ir tebevyksta turinio, redakcijos, bendradarbių, skaitytojų kaita. Niekas nestovi vietoje, tad ir dienraštis turi keistis. Kaip būtų prasminga, jeigu kiekvienas dabartinis skaitytojas Spaudos metų progą pasistengtų surasti vieną naują prenumeratorių arba užprenumeruotų „Draugą“ savo pažįstamam ar vyresnio amžiaus kaimynui, neįstengiančiam tai padaryti, ar neseniai atvykusiam tautiečiui, ar vaikui, anūkui, išvykusiam studijuoti, ar jaunavedžiui... Tik po vieną prenumeratą ir „Draugo“ gyvavimas būtų užtikrintas iki 100 metų, ir dar ilgiau. Pastatykite lietuviškai spaudai paminklą — ne akmeninį, o gyvą. Jos gyvybė yra skaitytojai — jūs visi.

PARTIZANO DUKTĖ

TERESĖ TUMĖNAITĖ-PABERALIENĖ

Pirmoji dalis

Nr.33

Jis ir palydi mane iš šokių ligi tetos namų, pabučiuoja į skruostą...Nauja pažintis? Lyg ir šviesiau gyvent pasidaro.

Teta įdarbina mane Obeliuose, rūbų siuvykloje. Sako, vis laiko veltui neleisiu, nors siuti gal pramoksiu! Ten dirba ir naujas mano pažįstamas Antanas. Deja, jis jau nebekreipia į mane jokio dėmesio! Skaudu ir pikta! Siuti man visai nepatinka: siūlės išsina kreivos, o ir mintys lekioja kažkur toli... Siuvėjos karjera manęs nevilioja, todėl pavargusi porą mėnesių, metu. Įsidarbinu Dačiūnų kaimo bibliotekoje — čia jau panašiau! Tenka dirbti vakarais ir namo grįžti pėsčiomis keletą kilometrų. Grįžusi ne visuomet randu paliktą vakariene: jau įgrišo tetai neprašyta viešnia! Bet aš ir neplanuoju čia ilgam pasilikti. Tik — kol išstosiu kur nors toliau mokyti. Gindvilų apylinkės pirmininkas ir sekretorius — jauni geri vaikai. Jie supranta Lietuvoje vykstančius procesus, tad atvirai jiems viską pasipasakoju, kartu sukuriamo naują socialinės kilmės pažymėjimą. Aš jau ne „buržuazinio nacionalisto“ duklė, aš jau — pamestinukė tetos augintinė. Dokumentus vežu į Utenos medicinos mokyklą. Kadaiše mama labai norėjo, kad tapčiau medike. Ji pati labai mylėjo savo gailestingosios sesers profesiją. Matyt, todėl jos norai turėjo išsipildyti. Nei iš šio, nei iš to staiga taip panorau tapti medike, kad jokia jėga pasaulyje negalėjo manęs sulaukyti. Atrodo, mano gyvenime niekuomet netruko gerų žmonių, galėjusių man padėti. Bet aš manau, kad daugiausia man padėjo mano brangūs artimieji, žvelgiantys iš Anapus ir niekada nepalikę manęs vienos gyvenimo klysteliuose.

Rudenio, šermukšniams paraudus ir vasarai baigiantis, vykstu į Uteną pradėti savo studijų. Teta įdėda lašinių gabalėlį. Manau, ji džiaugiasi atskiraciusi nepageidaujama gyventoją, kuri mažai džiaugsmo suteikė, o rūpestių — pakankamai! Susirandų butą Birutės gatvėje pas seną mokytoją Stefą Vijeikytę. Pas tą pačią, apie kurią poetas Teofilis Tilytis rašė:

Gimė meilė čia pirmoji,
Su kokarda prie kasos...

Iš tikrųjų jaunystėje panelė Stefa buvo labai patraukli mokytoja, turėjo ilgą kasą, surištą kaspinu su „kokarda“. Ji atstumė Teofilio meilę,

nes jis buvo laisvų pažiūrų, kurios neatitiko pa-nelės Stefos įsitikinimų.

Kambarelis mažutis, vos apsisuki. Už jį te-moku dvidešimt penkis rublius, tai visai nedaug studentėi, gaunančiai papildytą stipendiją. Mokausi labai gerai, viskas man prie širdies: ir praktikos darbai, ir teorija. Dalyvauju ir medicinos darbuotojų chore. Taigi mano dienotvarkė nuo aušros ligi sutemų išsėmta, vos lieka poilsui valanda, kita. Šeimininke visiškai vieniša, ji taip ir nesukurė šeimos, tad stengiasi mane globti, nes aš jai primenantį ją patį jaunystėje. Aš irgi su kasa, aš irgi kategoriška, rimta, nemylinti draugų ir pasilinksminimų, dievinanti vienatvę ir ramybę. Už tą panašumą panelė Stefa surinks mano pinigų, sumokėmus už butą per dvejus metus ir įteiks kaip dovaną, pradėjus mano studijas Kauno medicinos institute. Aš net nespėsiu tinkamai padėkoti jai, nes ji greitai iškeliausi į Amžinybę. Teatlygia jai Dievas už jos gerumą ir meilę...

Baigiantis pirmiesiems mokslo metams Utenoje, pas savuosius į dangų iškeliauja senelė. Jos misija žemėje baigėsi: aš išaugau, palikau ją, atsistojau ant savo kojų. Matyt, saviškiams pagailo jos vargų ir kancijų, ilgų vienetės naktų, ir pasiūkau ją į geresnį gyvenimą. Man išėjus savais keliais, senelė globėjo mamos pusės seserės Elenutė ir Zosė, gyvenusios Šilinkos kaime. Jos ir pranešė man, kad senelė iškeliauo namo. Jos mirtis buvo lengva: išėjusi melžti karves, staiga susmuko ir mirė. Randu ją pašarvotą baltame karste, ten, kur jau stovėjo mamos ir senelio karstai... Maza, išblyškusi vaškine statulele, balta skarele — tai ta, kur mane augino, globėjo netekus tėvų, ta, kuri atidavė viską ir sau nepasiėmė nieko. Augino mane ir saugojo, kad nenuiečiau blogais keliais. Ačiū, senelė, ilsekis ramybėje! Palaidojome senelę bendrame kape, šalia mamos, kurios taip ilgėjosi. Paprašau tetas apsigyventi tuščiuose namuose, palieku joms globti visą savo turtą, atiduodu senelės karvę. Tetos padės ir man pašalinti iš mano metais Utenoje bei pirmiaisiais Kaune, kol sugrįž tevelis.

Vasaros atostogas praleidžiu Paviriniuose pas tetas, savo namučiuose. Obeliuose paviešiu tik porą savaitę.

Bus daugiau

SUKTI PREZIDENTAI

Pagal tarptautinio skaidrumo tyrimus, pats didžiausias sukčius ir valstybės pinigų eikvotojas buvo Indonezijos prezidentas Suharto (1967–1998), per savo valdymo laikotarpį išėikvojęs 15–35 milijardus dolerių valstybės pinigų. Tačiau jis ne vienintelis. Per pastaruosius 20 metų nelegaliai pralobusių iš valstybės išdo valdytojų sąrašas atrodo taip: Fredinando Marcos (Filipinai, 1972–1986 m.) — tarp 5 ir 10 milijardų dol.; Mobutu Sese Seko (Zaire, 1965–1997) — 5 milijardai dol.; Sani Abacha (Nigeria, 1993–1997) — 2–5 mlrd. dol.; Slobodan Milosevic (Jugoslavija, 1989–2000) — vienas milijardas dol.; Jean-Claude Duvalier (Haiti, 1971–1986) — 300–800 mln. dol.; Alberto Fujimori (Peru, 1990–2000) 600 mln. dol.; Pavlo Lazarenko

(Ukraina, 1996–1997) iki 200 mln. dol.; Arnoldo Aleman (Nicaragua, 1997–2000) 100 mln. dol.; Joseph Estrada (Filipinai, 1998–2001) iki 80 mln. dol.

AFP

KIEK ČIKAGOJE BENAMIŲ

Š.m. kovo mėnesį Čikagos gyventojų paslaugų departamentas pakvietė 150 savanorių darbuotojų, kurie kelias naktis vaikščiojo mieste ir skaičiavo, kiek benamių miega gatvėse, patalose. Neskaitant apie 6,000, kurie iš esmės yra benamiai, bet lauke nenakvoja, o sueina į miesto išlaikomas užėigas, rasta per 958 nakvojančių lauke. Šia akcija gyventojų paslaugų departamentas tikisi susidaryti tikrą žmonių, neturinčių savos pastogės, vaizdą ir veiksmingiau ateityje jiems padėti.

NYT

Jubiliejiniai Šv. Kazimiero parapijos metai Rosario mieste

Tėvai marijonai, kurie 1939 m. kovo 1 d. atvyko į Argentiją aptarnauti lietuvių bendriją šiame krašte, buvo: kun. A. Andriūšis, kun. Kazimieras Vengras ir kun. Jonas Jakaitis, buvęs marijonų provincijolas Šv. Kazimiero provincijos Š. Amerikoje.

Per pirmus trejus metus šie trys tėvai misijonieriai aplankė lietuvių buvusias draugijas Buenos Aires, Lanus, Adroque, Temperley, La Platos, Berisso, Kordobos ir Rosario miestuose, bei paskiras šeimas Avellanados ir Lanus apylinkėse, ir 1942 metais pastatė Avellanados mieste Aušros Vartų lietuvių parapiją, o 1946 metais — pradžios mokyklą.

Šioje parapijoje sekmadieniais buvo laikoma lietuviška suma palydint „Šv. Cecilijos“ chorui, įsisteigė Gyvojo rožinio draugija, buvo laikomos laikė trijų mėnesių: gegužinės, birželinės Jėzaus Širdies ir spalinės rožinio pamaldos lietuviams, o Didžiąją savaitę metinės rekolekcijos.

Aušros Vartų lietuvių parapijoje gyvenantys marijonai tuo pačiu aptarnavo Buenos Aires, Berisso, Adroque, Temperley ir Rosario miestuose esančius lietuvių aukodami jiems lietuviškas šv. Mišias, aptarnaudami esančius ligonius.

Švento Kazimiero parapijos įsteigimas Rosario mieste

Rosario miestas yra 320 kilometrų nuo Buenos Aires. Kadangi šiame mieste gyveno didelė lietuvių kolonija, tėvai marijonai

nutarė įkurti kitą Šv. Kazimiero parapiją, kad pastoviai aptarnauti lietuvių, sekmadieniais atlaikant jiems lietuvišką sumą ir kitus religinius patarnavimus: palaiminti namus, aplankyti ligonius.

1954 metais buvo užbaigta Šv. Kazimiero bažnyčios statyba, kartu ir klebonija, kur apsigyveno tėvai marijonai. Šios parapijos įsteigėjas buvo kun. Jonas Jakaitis ir jo didis pagalbininkas kun. K. Vengras.

Bet ilgiausiai šioje parapijoje sėkmingai darbavosi kun. Juozas Margis, kuris jau nuo 1949 metų atvykęs iš Š. Amerikos įsijungė į Argentinos lietuvių pastoraciją ir Šv. Kazimiero parapijoje dirbo beveik 40 metų, iki mirties 1996 m. rugpjūčio 22 d.

Kun. J. Margis jau prieš 40 metų įsteigė parapijos pradžios mokyklą ir vaikų darželį, kuris sėkmingai veikia iki šių dienų. Vėliau įsteigė invalidams dirbtuvę, kad išmokyti rankų darbo amato, kuri irgi veikia. Šioje parapijoje yra labai daug neturtingų šeimų, atvykusių iš kitų miestų, tai jų vaikams įsteigė pastovią valgyklą, kur kasdien ateina 200 vargšų vaikų pasimaitinti. Be to, neturtingoms šeimoms padėti įsteigė draugiją „Caritas“, kuri šeimoms padeda su maisto ir drabužių daviniais. Šioje parapijoje dabar dirba keturi marijonai kunigai, veikia apie tuzinas įvairių grupių tarp vaikų, jaunuolių ir suaugusių asmenų.

Šiuo metu Rosario name yra 10 jaunuolių-kandidatų.

Kun. A. Steigvilas

Kunigai turėtų būti rengiami geriau

Popiežius Jonas Paulius II, turėdamas prieš akis nesenus kunigų seksualinio piktnaudžiavimo atvejus, reikalavo geresnio seminaristų ir dvasininkų ugdymo bei auklėjimo. Vasario 6 d. kreipdamasis į Tikėjimo mokslo kongregacijos visuotinį susirinkimą, popiežius sakė, jog Tikėjimo mokslo kongregacija kartu su kitais kompetentingais Romos kurijos organais turėtų pasirūpinti, kad dvasininkai laikytųsi savo pašaukimo bei pareigos gyventi skaisčiai. Apkaltinus dvasininką, normos taikytinos teisnagai ir saikingai. Atsivėlgti būtina ne tik į bendrojo gėrio reikalavimus, bet ir į kaltinamojo teisę į gynybą.

Kreipdamasis į Tikėjimo mokslo kongregacijos narius, popiežius taip pat patvirtino prigimtinių dorovės įstatymo reikšmę. Jis apgailestavo, jog ši idėja, išskleista jo ankstesnėse enciklikose,

iki šiol nesulaukė norimo atgarsio. Popiežius akino Tikėjimo mokslo kongregaciją prisidėti prie „mokymo apie prigimtinių dorovės teisę konstruktyvaus atnaujinimo“. Tai darydama kongregacija turėtų siekti sutarimo su kitų bažnyčių, religinių bendruomenių ir pasauliečių grupių atstovais.

Popiežius savo kalboje kritiškai atsiliepė apie magisterinių dokumentų platinimą bei receptiją. Del žiniasklaidos skubaus bažnytinių dokumentų platinimo bei aiškinimo tikintieji dažniau „deorientuojami negu orientuojami“. Kongregacijai privalu pasirūpinti tinkamais bažnytinių dokumentų pateikimo ir platinimo būdais. Sykiu atsivėlgtina, kad už popiežiškųjų ištarų aiškinimą pirmiausia atsakingi vyskupai.

BŽ, 2004, Nr. 4

Š.m. kovo 14 d. Šv. Kryžiaus katedroje, Boston, MA, kun. Vincui Valkavičiui (William Volkovich) (dešinėje) buvo suteiktas Vytauto Didžiojo universiteto (Kaunas) Garbės daktaro vardas. Regalijas iškėičė iš Kauno VDU atvykę, net du rektorai — Vytautas Kaminskas (iš kairės) ir Algirdas Avižienis.

Kauno Arkivyskupijos muziejuje

Vasario 6 d. kardinolo V. Sladkevičiaus memorialinio buto svetainėje paminėtos arkiv. Mečislovo Reinio 120-osios gimimo ir 50-osios mirties metinės. Renginyje dalyvavo arkiv. S. Tamkevičius, vysk. J. Preikšas, mons. doc. dr. V. S. Vaičiūnas, Kauno apskrities socialinių, švietimo ir kultūrinių reikalų departamento direktorė V. Margevičienė, arkiv. M. Reinio giminių, bendražygių, mokiniai ir visi, kuriems brangus kankinio arkivyskupo atminimas.

Mintimis apie arkiv. M. Reinio asmenybę, aukštos doros, stataus būdo ir tvirtos valios žmogų, jo gyvenimo kelią, studijas Vilniaus kunigų seminarijoje, Petrapičio dvasinėje akademijoje, Liuvono universiteto filosofijos institute, Strasburo universitete bei 1914 m. grįžimą į Lietuvą, apie jo kaip politiko, ateitininkų, pavasarininkų, vyrų ir moterų, ukinkū draugijų žadintojo veiklą dalijosi G. Reins, kun. J. Čepėnas, istorikas P. Čepėnas, memorialinio

buto-svetainės vedėja I. Petraitienė, tų dienų liudininkė kankininko žmona O. Ašmonienė bei buvęs Vilniaus kunigų seminarijos studentas, arkiv. M. Reinio mokinys B. Strazdas. LUMAS atstovė D. Vailionytė kalbėjo apie besikuriančio Kauno universiteto dvasią 1922 m. atvykus čia dirbti prof. dr. kun. M. Reinui. Vakare skambėjo politinių kalinių ir tremtinių choro „Girių aidas“ atliekamos dainos.

BŽ, 2004, Nr. 4

Mūsų daržai ir darželiai

Paruošia Žaljanyskaitis

AR REIKIA ATSIŠAKYTI DARŽELIO DĖL LIGOS?

Klausimas: Gerb. Žaljanyskaitis, štai ir vėl pavasaris, o man taip skauda širdį, kad turbūt šimet negalėsiu prižiūrėti savo darželio. Tai buvo didžiausias mano džiaugsmas ir atgaila. Nuo praėjusio rudens (o jau ir anksčiau) labai stipriai pasireiškė mano artritas: sunku paeiti, sunku pirštus sulenkti... Gal žinote, kaip galėčiau bent kiek darželyje pasidaryti?

Atsakymas: Mieloji, nei Jūs pirmoji, nei paskutinė su tokia problema. Metams slendant, visi anksčiau ar vėliau susiduriame su judėjimo, pasilenkimo suletėjimu, įvairiais skausmais sanariuose. Svarbiausia — nepasiduoti ir neatsisakyti savo gyvenimo, savo pomėgių. Žmonės, kurie juda, darbuojasi, mąkstina ne tik geriau fiziškai, bet ir dvasiniai jaučiasi.

Pagal University of Arkansas tyrimus, sergantys artritu joki būdu neturėtų atsisakyti malonumo darbuotis savo darželyje, tik, žinoma, reikia truputį prisitaikyti. Štai ką jie pataria:

1. Prieš pradėdami bet kokią darbą, reikia visų pirma pasitarti su gydytoju. Darbuotis darželyje tuo dienos metu, kai geriausiai jaučiatės, pvz., jeigu rytė sanariai labai sustingę, skauda, palaukite iki vidurdienio arba pavakario. Prieš pradėdami dirbti darže, atlikite keletą mankštos judesių arba truputį pavaikščiokite.
2. Nenorekite visko atlikti viena diena. Padirbėkite pusę valandos, padarykite 15 min. pertrauką. Jeigu raumenys la-

bai įskaudo, pasimarkykite šilto vandens vonioje.

3. Jeigu labai ką skauda, atidėkite darbą kitai dienai, kai geriau jausitės.

4. Planuokite savo darželį kiek skirtingai, kad būtų lengviau viską pasiekti. Pavyzdžiui, kad nereikėtų nešioti sunkaus laistytuvo ar tempti laistymo žarnos, pasirūpinkite, kad augalai, kuriems reikia daugiausia vandens, būtų sodinami arčiau vandens čiaupo; įrankius laikykite netoli darbo vietos, kad nereikėtų eikvoti energijos vaikstant iki garažo ar rūsių įrankių pasimti; įsitaikykite pakeltas lysves, kad nereikėtų tiek daug lankstytis arba galėtų darbuotis sėdėdami; tarp lysvių takai turėtų būti daug platesni, kad lengviau jais būtų vaikščioti.

5. Pagalvokite apie auginimą puoduose, vazonuose. Tai daug lengviau, negu prižiūrėti lysves. Sodinkite į nedidelius vazonus, o paskui juos sudėtykite grupėmis, pagal skonį.

6. Sodinkite savo darželyje daigus (piktus pas daržininką), nes smulkias sekles seti, kai skauda pirštų sanarius, labai sunku.

7. Pasodinkite daugiametį gėlių arbat krūmų, kurie ilgai žydi, nereikės jų kasmet sodinti ar keisti.

8. Pasirinkite augalus, kuriems nereikia daug priežiūros.

9. Deviskite darželyje prijuostę su kišenėmis, į kurias galite susidėti įrankius darbiui darželyje.

10. Kastuvų, greblių, kas-tuvelių ar kitų įrankių ranke-nas apsuokite minkšta plastma-

sine medžiaga (foam) arba elektrų vartojama juoste (electrical tape), kad jos būtų storesnės, minkštesnės, nevargintų rankų.

11. Jeigu dirbate atsiklaupus, vartokite pagalvėlę arba plastmasinį patiesalą. Dar geriau — dirbkite, sėdėdami ant žemos kėdutės.

12. Kad mažiau pridęgtų piktžolių, žemę apie augalus padenkite susmulkinta pušų žieve ar kita tam skirta medžiaga.

Tikiuosi, kad Jums šie patarimai padės. Svarbiausia, joki būdu neatsisakykite savo malonaus užsiėmimo darželyje, tik šiek tiek jį pritaikykite prie esamo sveikatos stovio.

AUGALAI ŠVARINA KAMBARIO ORĄ

Lauke šalta ir atverti kambarių langus negalime, o taip norėtume kambarius pravėdinti... Čia į pagalbą ateina kambariniai augalai. Jie ne tik švarina orą, bet taip pat džiugina akį, padaro butą jaukesnį net tada, kai lauke pavasaris ne- skuba ateiti.

Dracena, angl. „Corn plant“, lot. *Dracaena fragrans*, tikrai panašus į kultūrinį kukurūzų augalą, tik burbuliškai neišaugi-

na. Tai aukštas, palyginti siau-ras, tamsiai žaliais (kartais išil-gai dryžais) lapais augalas (išauga iki 10 pėdų aukščio), nereikalaujantis daug šviesos ir vandens. „Corn plant“ yra tikra „oro švarinimo mašina“.

Palmės (angl. palms) — įvairios rūšys. Jos priduoja bu-nas interjerui egzotiško įdomu-

mo, nereikalauja per daug švie-sos, nesunku prižiūrėti ir yra ilgaamžės. Tik nereikia joms leisti visiškai išdžiūti, nes tuo-met palmės puola voratinklinės erkutės (spider mites). To gali-ma išvengti, retkarčiais palmių lapus apipurškiant nešaltu vandeniu arba „išmaudant“ po dušu.

Spatifilis — papėdžialapis, angl. „Peace Lily“, lot. *Spat-hiphyllum*, šiame krašte labai populiarius, daugiamečiai auga-las, žvilgančiais lapais ir gra-žiais baltais žiedais. Nepaisant egzotiškos išvaizdos, ši augalų lengva auginti, ypatingos prie-žiūros nereikia — auga net to-liau nuo lango, tik būtina ne-leisti išdžiūti žemei, nes paru-duoja lapų galai ir pakraščiai. Retkarčiais reikia patręšti kam-bariniams augalams skirtomis trąšomis, o „Peace Lily“ savo darbą — švarinti orą bute — atliks sąžiningai.

Sansejvera, angl. „Mother-in-Law Tongue“ arba „Snake plant“ (lot. *Sansevieria*). Nepai-sant nelabai patraukliū angliškų vardų, šis augalas ir patva-rus, ir gražus, ir net žydi kvėpi-nčių baltų žiedų kekėmis. Jis nebijo tamsesnio kampo, nereikalauja ypatingos priežiū-ros. Iš esmės augalas net ge-riau jaučiasi, jeigu įkištis per mažame vazone, retkarčiais pamirštamas. Kai atsimenam ir palaistome, pradeda klestėti ir sukranta žiedus. Jeigu per daug geros žemės, augina tik lapus, nežydi.

PAVOJINGAS AUGALAS

Praėjusią vasarą šiose skil-tyse jau rašėme apie ypāt pik-tybinį augalą, kurio neįmanoma išvengti nei miškuose, nei priemiesčiuose, nei retkarčiais savo darželyuose. Tai „Poison ivy“ — trilapis, krūmas-vijoklė-zolė — priklausomai, kur auga. Kasmet apie 50 milijonų gyven-tųjų šiame krašte netyčia palie-čia šį augalą ir po to bent savaitę kankinasi, kai užkrėstą vietą išberia vandeninomis, labai niežintomis puslelėmis, labai pritrūksta, kai kartais atviros žaizdelės užsikrečia bakterijomis.

Svarbiausia „Poison ivy“ pažinti, tuomet bus lengviau jų išvengti. Amerikoje vyrauja tai-syklė: jeigu augalas trimis la-pais, geriau jo neliesti, išsky-rus, žinoma, jeigu tai dobiliu-kas, kurį visi pažįstame. Kaip minėjome, iš esmės tai vijoklė, kartais apsieja iki medžių viršūnių, ant tvorų, bet gali augti kaip krūmas arba driek-tis pažeme. Stiebai mediniai, augalas daugiamečiai. Nuodin-gos visos jo dalys, ypāt pava-sari, kai pradeda sprogti. Bet galima užsikrėsti nuo per-nykščių šakelių, šaknų, kasant žemę, drabužių, jeigu perei-name per šių augalų plotelį ar juos paliečiame, naminių gy-vulių, pvz., paglostius šuni, kuris palietė „Poison ivy“. De-ginant malkas ar patius auga-las, dumai taip pat nuodingi, pažeidžia kvėpavimo takus. Ypāt patariame su „Poison ivy“ susipažinti neseniai į šį kraštą atvykusiems tautiečiams. Lie-tuvoje tokių augalų nėra, o iš pažiūros ir „Poison ivy“ atrodo labai nekenksminga: neturi spy-

SIŪLO DARBĄ

Installers wanted windows, doors, aluminum siding.
Experienced only
708-645-0055

Caregiver job for live-in position in Wisconsin; good pay; must have valid work permit, S.S., D.L. and experience.
Call 262-657-8044

SEMI-TRAILER MECHANIC.
Busy fleet shop needs experienced semi-trailer mechanics. Third shift positions open. Good pay and benefits. Must be able to read and speak English. Call for appointment.
773-379-9711, ext 117.

SPA CONSTANTINE REIKALINGI
• manikiūristai
• masažistas-terapistas
• odos priežiūros specialistas/estetikas
Tel. 708-945-8051, Conie.

IŠNUOMOJA

APT. FOR RENT
3 rms., 1 bdrm., 2nd floor, applian-ces, coin-laundry, owner heated. \$350 per month + 1 1/2 security. 71 st. & Spaulding. 773-581-7883.

Prie 66 ir Kedzie išnuomojamas
3 kambarių butas antrame aukšte. Kaina \$420.
Tel. 708-275-2070 (mob.); 708-425-7160.

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$600-\$640; 2 mieg. — \$680-\$720.
Tel. 630-910-0644, Jana.

FOR RENT
2341 W. Superior. Efficiency Apartment w/deck, hardwood floors, dishwasher, laundry in bldg. 1/2 blk. from public trans. Heat and cooking gas incl. 4/1 — \$700.
Call 773-929-9276.

PASLAUGOS

SIUNTINIUS, PINIGUS, AUTOMOBILIUS SIŪSKITE
TIK PER ATLANTIC Express Corp.
SAUGU, GREITA IR PATIKIMA.
8801 S 78th Ave, BRIDGEVIEW, IL 60455
Tel. 708-599-9680; 800-775-7363
2719 W 71st St, CHICAGO, IL 60655.
Tel. 773-434-7919

lių, kaip usnė ar dagys, neturi ir mažų dygliukų, kaip dilgelė. Jeigu pasitaiko pamatyti šį augalą savo kieme ar darže, nemėginkite rauti, net su gumineis pirštinėmis. Jei pavarto-jamas kauptukas ar kastuvas, būtina po to jį gerai karštu muiluotu vandeniu nuplauti. Geriausia panaudoti jam skirtus nuodus, pvz., „Roundup Poison Ivy Killer“ ar kitus. Jų yra pas didesnius daržininkus.

STATE FARM INSURANCE AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis (verslė 49 metai)
Off. Mgr. Aukse S. Kane, Vilma Jarulienė, Virginia Smukaitienė kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St., Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

„Draugo“ lietuviukai

Redaktorė Vitalija Pulokienė

2004 m. balandžio 13 d., antradienis (Nr.65.), 5 psl.

Balandžio 12-oji – Tarptautinė aviacijos ir kosmonautikos diena

Skrydžių į kosmosą istorijos pradžia

* 1903 m. K. Ciolkovskij paskelbė eilę mokslinių straipsnių, kuriuose suformulavo kosmonautikos pagrindus.

* Per antrąjį pasaulinį karą vokiečių sukurta „Fau-2“ raketa buvo šiuolaikinių kosminių raketų pirmtakė.

* 1949 m. JAV paleido į kosmosą pirmąją raketą, kuri pasiekė 400 m. aukštį.

* Pirmą dirbtinį žemės palydovą „Sputnik-1“ 1957 m. paleido rusai.

* 1961 m. J. Gagarin tapo pirmuoju planetos kosmonautu, kuris kosminiu laivu „Vostok-1“ apskriejo žemę.

* 1968 m. JAV astronautai F. Borman, J. A. Lovell ir W. A. Anders erdvėlaiviu „Apollo-8“ pirmą kartą apskriejo Mėnulį.

* 1969 m. N. A. Armstrong, E. E. Aldrin ir M. Collins, skridę „Apollo 11“ pirmieji išlipė Mėnulyje.

Astronautas

*Sudundejo, subildejo...
Žemė tapo lyg ne ta,
Kai į aukštį kilt pradėjo
Ilgasparnė raketa.*

*Astronautas kelią žino,
Jis – Rimvydas nuo Šakių.
Mums pamojęs virš
beržyno,
Tolo – dingo iš akių.*

*Pro mėnulį, pro aušrinę
Kilo saulėn, i erdves.
Vel į žemę gintarinę
Paukščių takas į parves.*

Jonas Minelga

Gamta balandžio mėnesį

Balandis – didžiausių kontrastų mėnuo. Senoliai jį vadino Vėlykų, Sultekio mėnesiu.

Iš tolimų kraštų grįžta paukščiai, sukurpdami net po keliolika tūkstančių kilometrų.

Ir kas į jį įsuka taip toli skristi? Kol kas ir mokslas tikslaus atsakymo nežino.

Žvėrių gyvenimas ne mažiau intensyvus. Vilkai, voverės, miškinės kiaunės, ūdros, lušys, lapės, šernai ir kiti jau savo šeimynas augina. Šeriasi bebrai, vilkai, voverės ir kiti žvėrys. Briedžiams pradeda augti ragai. Praeis visai nedaug laiko, kai išaugs puikus vasaros kailis, o raguotiems – nuostabus gamtos kūrinys – ragai.

O dabar, vaikučiai, paskaitykite trumpučius, bet nuostabius rašytojo Gedimino Isoko apsakymėlius.

Kas nelaukia pavasario

Pavasariškas oras atšutino balas. Ištyžo pašalas. Klimpsta ratai visuose keliukuose. „Re re re“ – lekdamas per garuojantį ažuolyną, tarytum atsisveikindama, liūdnai sušunka riešutinė. Paskutinės jų dienos mūsų giriose. Jos tuoj patrauks į šiaurę. Atsilimas, toks mielas iš pietų parskridusiems paukšteliams, riešutinės išgaudino...

Isiklausyk

Miškas nebylys. Jis neverkia, nedejuoja. Bet paziūrėk į sruvančias nuo spyglių ir lapų rases, isiklausyk, kaip vaitoja, atsidūsta ir gaudžia šilai: čia išdidžiai, čia švelniai; kaip eglės švokšdamos šnekučiuojasi, kaip virpa drebulės, išsigandusios vėjo. Tuomet suprasi, kad miškas, kaip ir žmogus, čia džiaugiasi, čia liūdi.

Palaimintas Jurgis Matulaitis

Šv. Jurgis

Yra ir kitas, legendinis pasakojimas apie šv. Jurgį.

Sakoma, kad šv. Jurgis, narsus krikščionių karys, atjojęs kartą į Sylėnų miestą. Šalia miesto gyvenęs baisus slibinas, kuriam žmonės atiduodavę po dvi avis į dieną. Išsibaigus avių kaimenėms, slibinas pradėjęs ryti jaunas mergaites. Kai šv. Jurgis atvykęs į Sylėnų, slibinui turėjusi būti atiduota karaliaus dukra. Suzinojęs apie šv. Jurgį narsiai stojęs į kovą su baisiuoju slibinu ir jį nugalėjęs. Taip jis išgelbėjo karaliaus dukterį ir miestą nuo pikto slibino.

Galbut dėl šios legendos šv. Jurgis visuose paveiksluose vaizduojamas kovojantis su slibinu.

Graikai šv. Jurgį vadina „Didžiojo kankinio“. Anglams irgi patiko šv. Jurgio – kilnaus riterio pavyzdys. Jie pasirinko šv. Jurgį Anglijos globėju. Šv. Jurgis taip pat ir skautų globėjas.

Aš meldžiuosi

*Už tevelį
ir motulę,
už broliuką
ir sesutę*

*ir už brangią
mūsų šalį
Tau meldžiuosi,
Visagali!*

Kazimieras Žitkus

– Juliau, papasakok apie dangaus kūnus.
– Tai tau! O tikybos mokytoja sakė, kad danguje kūnų nėra, tik sielos.

– Na, Algiuk, jau turbūt visą abėcėlę išmokai?, klausia pirmokėlį atvažiuosius teta.
– Taip! Iki šimto.

Pasijuokime!

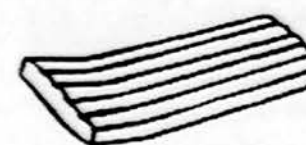
Tėvas bara sūnų:
– Viską tu, Taduk, darai lėtai: lėtai eini, lėtai šneki, lėtai galvoji...

– Bet užtai valgau greitai, – atsako sūnus.

Astronomijos pamokoje:

Nykštukų mokyklėlė

ČIUOŽYKLĖN ČIUŽT
PAČIUŽT!
PROPERŠOS ČIURLENA
TYLIAI...
KAIP ČIA KARTAI
NEILUŽT
SU PAČIUŽOMIS,
MAŽYLIAI?

ČIUŽINYS

ČIAUPAS

Suskaičiuokite, vaikučiai, kiek raidelių Č yra eileraštuke ir įrašykite langelyje.

Prirašykite pilną eilutę Č.

Nuspalvinkite paveikslėlius, kurie prasideda raide Č. Nupieškite ką nors patys.

Palaimintas Jurgis Matulaitis yra antras Lietuvos globėjas.
Gimė Lietuvoje 1871 m. balandžio 13 d., mirė 1927 m., sausio 27 d.

Jurgis Matulaitis gimė balandžio 13 d., o balandžio 23 d. yra lietuvių mėgstamo šv. Jurgio šventė. Tėvai Matulaičiai savo jauniausią sūnų pavadino Jurgio vardu. Šv. Jurgis buvo riteris – karys pirmaisiais krikščionybės amžiais. Jis nugalėjo smaką – tai reiškia BLOGIO jėgą pasaulyje.

Mažas būdamas, Jurgutis mėgo sekti paskui savo tėvelį ir stebėti pasaulio įdomybes. Deja, tėvelis mirė, kai Jurgutis buvo tik ketverių metų.

Mirus Jurgutis tėveliui, Matulaičių ūkį prižiūrėjo mama. Nors turėjo daug darbo, ji rado laiko Jurgutį išmokyti lietuviškai skaityti ir melstis. Tuo metu Lietuvą valdė rusai. Jie neleido mokyklose naudoti lietuvių kalbos. Knygos buvo spausdinamos rusiškais raideimis. Lietuviai slapta mokėsi savo kalbos.

Paaugęs, Jurgutis lankė mokyklą. Ėjo pėsčias per šaltį ir sniegą. Tada jau ir jo mama buvo mirusi, nebuvo kas rūpinasi. Jis susirgo rimta liga – labai skaudėjo koją.

Vasaros metu Jurgis padėdavo vyresniam broliui Jonui su ūkiu darbais. Jis dirbo ir nesis-

kundė, nors dažnai blogai jau-tėsi.

Istojęs į Marijampolės gimnaziją, Jurgis pradėjo slubuoti. Ramentais pasirėmęs nueidavo į bažnyčią pasimelsti, kad Dievas padėtų. Bažnyčioje jis jautė Dievo artumą.

Jurgui sekėsi mokytis. Jis buvo gabus ir turėjo gerą atmintį. Jis mielai padėdavo savo draugams, kuriems mokytis buvo sunku. Baigęs gimnaziją, Jurgis nusprendė, kad Dievas kviečia jį tapti kunigu. Jis norėjo savo gyvenimą atiduoti Dievui ir dirbti žmonių gerovei.

Daug metų dirbęs sekmin-gai kunigo darbus, Jurgis Matulaitis buvo paskirtas Vilniaus vyskupu. Tapęs vyskupu jis tēviškai globojo jaunos ir senus, visus žmones veddamas arčiau Dievo. Jis turėjo didelę gerą širdį, atvirą visiems.

Kaip ir šv. Kazimieras, palaimintasis Jurgis Matulaitis labai mylėjo Jėzų Motiną Mariją. Jis prašė ir pasitikėjo jos globa. Marija visada jam padėjo.

Būdamas Vilniaus vyskupu, Jurgis Matulaitis daug kentėjo. Jis viską aukėjo Dievui, kad žmonės Jį pažintų ir mylėtų. Jo šukis buvo: „Blogo nugalėti gerumu“. Jis tai vykdė visą gyvenimą. Vyskupas Jurgis Matulaitis buvo vienas iš Nepriklausomos Lietuvos didžiųjų žmonių. Visomis jėgomis dirbo Dievui ir tėvynei.

Šventasis Jurgis kovoja su BLOGIO jėga. Nuspalvinkite, vaikučiai, paveikslėlį ir atsiųskite į redakciją. Lauksiu jūsų laiškučių!

MAŽIEJI SKAITOVAI

Stasys Yla (1908 – 1983)

žujų tautinio ugdymo idėja.

12 pasikalbėjimų su mažaisiais apie Jėzų

(ištrauka)

Kas tu esi, mano vaikučiai? – Lietuvis!
Tu lietuvis – taip! Bet kas tu dar esi?
– Krikščionis!
Kodėl tu esi krikščionis?
– Nes mane pakrikštijo, davė krikščionišką vardą.
Kas tave pakrikštijo?
– Kunigas.
Kur tave pakrikštijo?
– Bažnyčioje.
– Bažnyčia yra Dievo namai.

Bus daugiau

Kovo 11-osios lituanistinė mokykla

Mažasis draugas iš Lietuvos

Kovo 11-osios lietuvių mokyklos, išikūrusios Plainfield, IL, mokiniai palaiko glaudžius ryšius su Lietuvos vaikais. Rašo laiškus, keičiasi piešiniais, rašinėliais, atvirukais ir kt.

Jauniausias mūsų draugas yra Domas Matačiūnas iš Vilniaus. Jam šešeri metai, rudenį pradės lankyti pirmą klasę. Tačiau Domas jau skaito, rašo, skaičiuoja. Moka daug įdomių žaidimų, dainelių, eilėraščių. Laisvalaikiu daug piešia, nes labai mėgsta. Piešia augalus, gyvūnus, namus, mašinas, piešia visa – kas užkliūna už jo žvėrių akucijų. Du piešinius Domas padovanojo mūsų mokyklai. Piešinėliai patraukė savo įdomia vaikiška kompozicija, žaismingumu ir gilia, sakyčiau, ne vaikiška, prasme. Mokyklos

tarybos nutarimu Domui Matačiūnui paskirta 30 dol. pinigine premija.

Mažasis Domas didžiujasi, kad gyvena Vilniuje – Lietuvos sostinėje. Jis džiaugiasi savo katinu Ramzu. Myli mamytę, tėvelį. Turi dvi motutes, du senelius, daug draugų ir pusėsėrę Laurą. Nors Laura daugiau nei dvigubai vyresnė, bet Domas ją vadina, geriausia savo drauge. Puiku!

Domas visada ir visur persėpja, jei kalbėdami „suklysta“ ir jį pavadina Domuku. Jis ne Domukas, o Domas! Pritariu tau – tu tikras Domas. Dekojame Domui už gražius piešinius ir įdomias mintis.

Linkime didelės sėkmės ateityje.

Violeta Pakalniškienė
Kovo 11-osios lietuvių
m-klos direktorė

Tik geriems vaikams

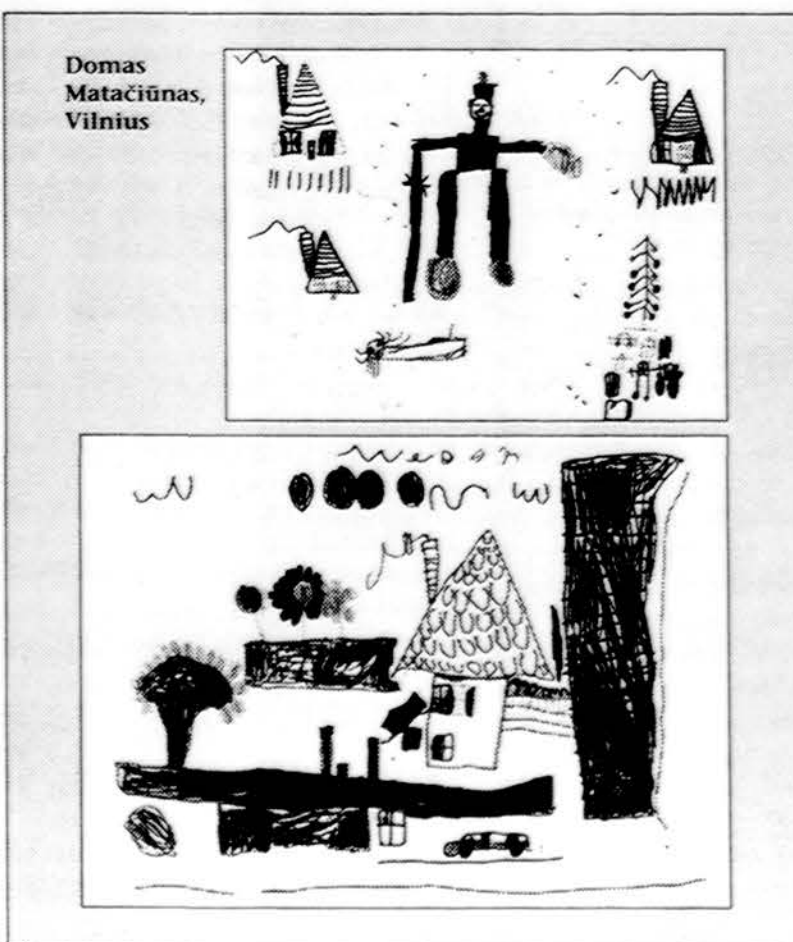
Kišiai renka lapelius,
ruošias margint kiaušinius.
Pintinėse sūdes
ir pas vaikučius skubės.

Aplankys jie lietuvičius
už Atlanto vandenų.
Pora kiškių išvermingų,
nepamirš ir Lietuvos vaikų.

Dės pintinę kiškiai savo
ant Vėlykų balto stalo.
Jų margučiai – dyviniai,
gaus juos – tik vaikai geri.

Sakė, aplankys ir Domą,
mūsų draugą Lietuvoj.
Domas tuoj nupieš jiems
trobą,
Panerį, pievelę žalioj.

Kišiai čia apsigyvens,
po kelionės, po ilgos.
Margučius drauge ridens,
Domas duos klevų sulos...
Violeta Pakalniškienė

„Audimas“ naująją kolekciją po Lietuvą „ridena“ didžiuliam kamuolyje.
Vlado Kopūsto (Elta) nuotrauka.

Kas yra „zorbingas“?

Didžiausia Britanijos šalyje sporto aprangos bendrovė „Audimas“ balandžio 7 d. Vilniuje, netoli Baltojo tilto, kartu su pavasario-vasaros kolekcija, pristatė ir naują originalią sporto rūšį Lietuvoje — zorbingą. Riedėjimas nuo kalvos milžiniškame, 3 m skersmens rutulyje kone idealiai atspindi bendrovės šūkį „Judėjimo laisvė“.

„Savo kolekcijose, pritaikydami pasaulines madas ir aktyvaus gyvenimo naujoves, siekiame žmonėms suteikti naujų pojūčių. Dabar ir lietuviai galės išbandyti šį originalų, pasaulyje labai mėgstamą judėjimo būdą“, — sakė „Audimo“ pardavimų dir. Arvydas Povilaitis.

Zorbingas — tai nauja pramoginio sporto rūšis, kai milžinišku, 3 metrų skersmens, dvilukos kamuoliu ritamasi nuo kalvos prisiseigus, arba judama, vaikstant kamuolyje.

Bendrus zorbingo ir naujos kolekcijos pristatymus planuojama surengti visuose šešiuose miestuose, kur yra „Audimo“ parduotuvės — Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje, Alytuje ir Marijampolėje. Pasak A. Povilaitio, nauja pavasario-vasaros kolekcija, kaip ir zorbingas, atspindi judėjimo laisvę bei suteikia netikėtų judėjimo galimybių, todėl šios naujovės puikiai papildo viena kitą. „Audimo“ madų kūrėjų teigimu, šio sezono kolekciją galima apibūdinti dviem žodžiais — gaiva ir aktyvumas. Gaivos pojūtį suteiks natūralios, leidžiančios kvėpuoti medžiagos bei dominuojanti šviesios spalvų gama, o aktyvumo įkvėps raudonos spalvos gausa bei ryškiai geltonos spalvos detalės.

Atsivėlgiant į pasaulines mados naujienas, vyrų aprangoje nemažai „chaki“ spalvos, o moterų kolekcijos linijoje klasikinės sportinės — baltą, mėlyną, raudoną, juodą, smėlio spalvos ir tamsiai mėlyną papildo itin madingos žalsva bei

violetinė spalva. Ypač yra patogios naujosios kolekcijos medžiagos: specialios faktūros vidiniai sluoksniai, elastingi ir lengvi, pralaidūs orui, su geriantys drėgmę audiniai nevaržo judesių ir suteikia didžiausią judėjimo laisvę.

Zorbu vadinama, peršviečiama, oro pripildyta rutulį išrado du naujazelandiečiai — Dwane van der Sluis ir Andrew Akers. Manoma, kad zorbos prototipas buvo nusizūrėtas nuo Leonardo da Vinci brėžinių. Prieš sukurdami zorbą, jo išradėjai ilgai gilinosi į graikų ir lotynų kūrinius, mėginami atskleisti šių brėžinių prasmę.

Išradėjai iš pradžių rutulį išbandė patys, paskui sugalvojo jam pavadinimą: Z raide — Zelandijos garbei, „orb“ — anglų kalba „rutulys“, nurodantis įrenginio formą.

Į zorbą patenkama per angą, o keleivis viduje tvirtinamas specialiais diržais. Kalvos apačioje rutulys sustoja, pasiekęs pakankamo ilgio lygumą, vandenį ar specialiai įrengtą tinklą. Apskaičiuota, kad zorbos apsisuka aplink ašį maždaug kas 10 metrų, todėl netikėtas judėjimo būdas suteikia su niekuo nepalyginamą pojūtį, kai nesvarumo būseną keičia žemės traukos jėga.

Zorbo išradėjų teigimu, pasaulyje zorbingą yra išbandė 10,000 žmonių, o įmonė „Zorb Inc.“ pagal sutartį nuomoja „patentuotus“ zorbų jau daugiau nei 20 pasaulio šalių atstovams. Artimiausia Lietuvai zorbingo aikštelė yra Lenkijos Bieščadų kalvose, kur įrengta specialiai, apie pusę kilometro ilgio trasa — kalvų aukštis apie 170 m.

Pirmąjį zorbą į Lietuvą atvežė bendrovė „Adrenalino parkas“, kuri specializuojasi „krašutinių“ pramogų organizavimu ir žada vasarą šią pramogą išplėtoti Palangoje.

(Elta)

Lietuvių kalbos dvibalsiai

ANTANAS KLIMAS

Apie 1935 metus kai kurie Europos kalbininkai buvo pradėję rašyti apie kalbos (kalbų) grožį. Šis klausimas, kiek atsimenu, niekada nebuvo išspręstas, bet buvo minimos dvi kalbos, kurios galėjusios kandidatuoti į Europos kalbų grožio karalienę; suomių ir lietuvių. Po tiek daug metų aš dabar jau negaliu prisiminti, kaip kalbų grožis buvo „matuojamas“, bet prisimenu, jog tuomet buvo rašoma, kad ta kalba gal esanti gražiausia, kuri turinti daugiausia balsių ir ypač dvibalsių. Buvo, rodos, rašoma apie kažkokius santykius tarp priebalsių (b, d, f, g, h, k, l, m, n, p, r, s, š, v, z, ž) ir balsių (a, e, i, o, u, y, o, u, u, u), o ypač dvibalsių (ai, au, ei, ie, ui, uo). (Tarpautiniuose žodžiuose dar randu tris kitus dvibalsius: eu, oi, ou).

Gaila, kad tų straipsnių apie kalbų grožį negaliu tiksliau prisiminti. Man atrodo, kad kai kurių kalbininkų nuomone, suomių ir lietuvių kalbos abi turėjo beveik lygią proporciją tarp balsių bei dvibalsių ir priebalsių. O dvibalsių daugiau esama lietuvių kalboje. Tokiu būdu buvo lyg ir manoma, kad lietuvių

kalba esanti truputėlį gražesnė, negu suomių kalba.

Bet yra ir kita medalio pusė: lietuvių kalboje yra daugiau šnypščiųjų garsų, negu suomių: s, š, z, ž, c, č, dz, dzl. Tik paklauskime: šnypščia, džiaugtis, žvirgždas, šiaušiai ir t.t.

Tarp kitko, norėčiau pastebėti: suomių ir lietuvių kalbos priklauso kitokioms kalbų šeimoms — lietuvių kalba yra indoeuropiečių šeimos kalba, o suomių kalba priklauso finougrių kalbų grupei.

Apskritai kalbant, daugelis kalbininkų niekuomet „kalbos grožio“ klausimą nesprendžia ir nenori apie tai kalbėti. Bet visi kalbininkai pripažįsta vieną dalyką: lietuvių kalba turi daugiau dvibalsių, negu bet kuri kita gyva ide. (indo-europiečių) kalba. Kai kurie kalbininkai galvoja, kad tai įvyko todėl, kadangi visi lietuvių kalbos dvibalsiai (ai, au, ei, ie, ui, uo) gali būti visuose lietuvių kalbos žodžių skyminyse, priešdėlyje, šaknyje, priesagoje ir galūnėje. Ir dar vienas svarbus dalykas: nei baltų prokalbėje, nei senojoje lietuvių kalboje, nei dabar, niekada nėra atvejų, kada dvibalsiai virsta vienu balsiu. (Lietuvių kalbos tarmėse kai

kur tai pasitaiko.)

Todėl visi šeši lietuvių kalbos dvibalsiai (ai, au, ei, ie, ui, uo) gali pasitaikyti:

a. vienaskiemeniuose žodžiuose: tai, tau, jei, jie, kur, ku ir t.t.

b. dviskiemeniuose žodžiuose: taisai, taipau, keikėi, pievai, kuinui, juostose...

c. daugiaskiemeniuose žodžiuose: baisiausiai, taikiausiai, vaizduojančiais, vairuojančiais ir t.t.

Daug dvibalsių rasime ir įvairiose linksnių bei asmenų formų galūnėse: —ui, —ais, —ei, —uo, —uo, —ie, —au ir t.t.

Tokiu būdu lietuvių kalba per kelis tūkstančius metų išlaikė iš ide. prokalbės paveldėtus dvibalsius, tik vieną kitą pakeisdama, pvz., ide. oi virto lietuvių ai ir pan.

Pastabos

1. Nežinau, ar kas iš „Draugo“ skaitytojų atkreipė dėmesį į korejiečių ir japonų automobilių vardus: Sonata, Elantra, Toyota, Mazda, Accura, Kia, Subaru, Honda ir t.t. Visi tie vardai turi daug balsių, tai lengva išgirsti ir atsiminti. (Vienas mano kolega galvoja, kad Subaru yra 100 proc. lietuviškas: subaru...).

2. Dar reikėtų paminėti, kad lietuvių kalboje dar yra 16 vad. mišriųjų dvigarsių (dvibalsių):

al, am, an, ar, el, em, en, er, il, im, in, ir, ul, um, un, ur.

Šie dvigarsiai (arba: dvibalsiai) irgi yra senos indoeuropiečių prokalbės balsių kaitos (abliauto, apofonijos) palikimas. Lietuvių kalboje tie 16 dvigarsių yra labai dažnai vartojami.

Tik vienas iš tūkstančių pavyzdžių: kėmša: kumštis: kimšti: kumštis.

3. Dvibalsių gausa lietuvių kalboje nėra lengvas dalykas, kai nelietuvius mokosi lietuvių kalbos. Paimkime tik tokį pavyzdį: kreipiau — kreipiausi; kreipei — kreipeisi; kreipe — kreipeisi.

Arba, kad ir tokios garsų „eiles“: pelė, pelėi, pelė, pelės, pelių; kielė, kielė, kielėi ir t.t.

4. Man atrodo, jog ir mūsų (JAV, Kanados...) liuanistinėse mokyklose turėtų būti kreipiam daugiau dėmesio, kad gražiai būtų išstariama visi dvibalsiai: ai, au, ei, ie, ui, uo.

ir tie 16: al, am, an, ar; el, em, en, er; il, im, in, ir; ul, um, un, ur.

JAV LB XVII TARYBOS PREZIDIUMO INFORMACIJA

Pasaulio lietuvių centro bibliotekoje 2004 m. kovo 6 d. posėdžiavo JAV LB XVII tarybos prezidiumas. Darbotvarkė buvo ilga. Plačiau buvo aptarti naujos JAV LB Krašto valdybos darbo projektų pasiūlymai; diskutuota LR Seimo ir JAV LB atstovų komisijos veikla bei rezoliucijos; Vasario 16-osios minėjimai ir jų pobūdis; Lietuvos valstybės priėmimas į NATO ir to įvykio paminėjimas Washington, D.C. Visų septynių naujai į NATO priimtų valstybių vėliavų priėmimas įvyko bal. 2 d. Briuselyje, kai jos buvo viešai priimtos į NATO.

Per internetą iš Lietuvos atėjo pranešimas apie Lietuvos fondo veiklos pakeitimus. „LF istatų komisija daug dirbo su amerikiečių advokatų firma per visus praėjusius metus ir turėjo jau kelis posėdžius šiais metais. Kelis kartus buvo perdirbti, detalai diskutuoti, tvarkyti ir derinti LF dokumentai, istatai, tarybos nutarimai, atskaitomybės bei atsakomybės ir visa LF veikla, kad viskas atitiktų IRS (Internal Revenue Service) reikalavimus. Illinois valstijos korporacijų įstatymams ir federalinės valdžios nuostatomis. Šiame tarybos posėdyje nariai išsamiai išdiskutavo ir priėmė naujų LF istatų projektą“, — rašo LF informacija „Draugo“ laikraštyje 2004 m. kovo 5 d. laidoje straipsnyje „Lietuvių fondas auga“.

Tenka prisiminti, jog 2003 m. gegužės mėn. LF metiniame suvažiavime buvo pakeisti LF inkorporacijos dokumentai be JAV LB tarybos pritarimo. Jau tada buvo LF prašyta, kad LF nedarytų pakeitimų, nepasitarę su JAV LB vadais. Šie pakeitimai nesiderina su LF istatais. Per tą suvažiavimą buvo visiems užtikrinta, kad veiklos istatai nėra ir nebus keičiami. Dabar skaitome, jog LF tarybos nariai „priėmė naujų istatų projektą“, apie kurį nieko nežino LF nariai — aukotojai. Nera žinoma, kokie ir kaip LF istatai buvo pakeisti, ar

jie bus pristatyti nariams balsuoti per šią metų suvažiavimą, ir tik po to pateikti JAV LB tarybai pritarinti pagal LF istatą nr. 39. Klausimas kyla, ar LF praneš, ir kada, kas yra ir jau buvo pakeista dabartiniuose LF istatuose.

Pagal LF istatų paragrafą nr. 35 sakoma: „LF metiniam pelniui paskirstyti yra sudaroma LF pelno skirstymo komisija“.

Į LF pelno skirstymo komisiją tris (3) narius skiria LF taryba ir tris (3) narius paskirti yra kviečiama JAV LB-nės Krašto valdyba. Komisija išsirenka pirmininką iš LF atstovų tarpo“.

Taip buvo dirbama per daugelį metų. Straipsnyje „Draugo“ kovo 5 d. jau rašo, kad „Pelno skirstymo komisija sudaro septyni nariai ir du antrininkai. Komisijos pirmininkas yra Kestutis Jėčius, trys nariai ir vienas antrininkas yra LF Tarybos nariai: Algirdas Ostis, Arvydas Tamulis, Ramona Žemaitienė ir dr. Kazys Ambrozaitis (antrininkas). LF taryba patvirtino JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos pristatytus tris narius ir vieną antrininką; dr. Oną Daugirdienę, Almį Kuolą, Marių Laniauską ir antrininką Vyta Janušonį“.

Tai jau septyni balsuojantys nariai su LF persvara. Kas ir kada pakeitė LF istatus?

2003 m. po LF visuotinio narių suvažiavimo JAV LB 17-oji taryba pirmoje sesijoje nepritarė LF inkorporavimo dokumentų pakeitimui ir laikė tuos pakeitimus neturintiais galios bei apeliavo LF atšaukti tuos pakeitimus. Nors LF istatuose nr. 39 sakoma: „Istatai gali būti keičiami LF metiniame suvažiavime paprasta balsų dauguma, jeigu pakeitimai yra LF Tarybos rekomenduojami. Metinis LF suvažiavimas istatus gali pakeisti be LF Tarybos rekomendacijos dviejų trečdalių (2/3) LF suvažiavime registruotų balsų dauguma“.

Abiem atvejais, pakeitimai

JAV LB XVII tarybos prezidiumas, išrinktas pareigoms 2003 m. rugsėjo 13 d., Omaha, NE, vykusiame suvažiavime. Sėdi iš kairės: pirm. Regina Narušienė, vicepirm. Gediminas Damasius; stovi: sekretorės Birutė Vilutienė ir Juratė Budrienė, vicepirm. Birutė A. Vindašienė.

įsigalioja JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos paprastos balsų daugumos pritarimu. Pakeitimai įsigalioja be JAV LB Tarybos pritarimo, jei kitas metinis LF narių suvažiavimas juos priima trijų ketvirtadalių (3/4) registruotų balsų dauguma.

2004 m. yra pavadinti Lietuviškos spaudos atgavimo metais, kai 1904 m. carinė rusų okupacinė valdžia leido lietuviškus vartoti lotynų raidyną laikraščiams ir knygoms spausdinti. Šiais metais JAV LB-nės apylinkėse apygardose vyks to istorinio įvykio minėjimai taip, kaip ir Lietuvoje. Šių minėjimų planus JAV LB-nei paruošė Krašto valdybos pirmininkė Vaiva Vėbraite-Gust. Tie planai yra vykdomi Spaudos atgavimo šimtmečio komiteto, kuriam vadovauja Regina Narušienė.

Amerikoje dirbęs vienas liuanistas profesorius yra pakviestas skaityti paskaitas minėjimo temomis Amerikos universitetuose. Planuojama išrašyti juosteles lietuviškų radijo vandenų programoms.

Beliauskas.

Vienuoliktoji tautinių šokių šventė įvyks 2004 m. liepos mėn. pradžioje, Čikagoje. Vel matysime tūkstantines šokėjų grupes tradicinių tautinių šokių sukury. Tai vaikai, besimokantys lietuviškų tradicijų, tai šokių pamilęs lietuviškas jaunimas, atradęs būdą kultūringai praleisti linksnius vakarus, besikant įmantrius lietuviškus šokius. Ir vyresnieji tautinių šokių veteranai, atlikdami gražius šokius. O kai suvažiuoja iš įvairių kraštų išeivijos lietuviai, tada visų tarptautinė kalba būna lietuvių kalba. Todėl tautinių šokių šventės yra visų lietuvių susivienijimo šventės, lietuviškos kultūros ir lietuviškos išlaikymo šventės, mūsų tradicijų išlaikymo kartinis akmuo.

Šios šventės visada pareikalauja daug lėšų, ypač iš užsienio atvykstančioms grupėms (iš Europos, iš Pietų Amerikos) paremti, nes jų pinigais čia viskas brangu. Tikimės, jog ir Lietuvių fondas šį kartą gausiai parems šį didelį lietuviško jaunimo kultūrinį įvykį.

Vienuoliktoji tautinių šokių rengimo komitetai vadovauja A. Tamulienė, o šokių programos vadovė yra Rasa Šoliūnaitė-Poskočimienė. Jiems abiem linkime geriausios sėkmės.

Birutė A. Vindašienė
JAV LB XVII tarybos
prezidiumo vicepirm.

LR AMBASADOS ATSTOVAI DALYVAVO NATO NARIŲ VĖLIAVŲ PAKĖLIMO CEREMONIJOJE

Pentadienį, balandžio 2 d., Lietuvos Respublikos ambasados Vašingtone atstovai — Lietuvos Respublikos Gynybos atašė JAV ir Kanadai plk. lt. Gediminas Grina bei ambasados patarėjas Andrius Krivas — dalyvavo septynių, pirmadienį NATO narėmis tapusių, valstybių vėliavų pakėlimo ceremonijoje NATO Jungtinių pajėgų reorganizavimo štabe (Headquarters Supreme Allied Commander Transformation), esančiame JAV Virginia valstijos Norfolk mieste. Ceremonijai vadovavo NATO vyriausias vadas reorganizacijai (Supreme Allied Commander Transformation), JAV karinių jūrų pajėgų admiralas Edmund P. Giambastiani, Jr.

Šis štabas, vienas iš dviejų pagrindinių Šiaurės Atlanto sąjungos karinėje struktūroje, atsako už jos pertvarkymą, pritaikant prie modernių iššūkių saugumui, atitinkamų doktrinų kurimą, mokymų organizavimą bei reikalavimų sąjungos karinei organizacijai ir pajėgoms formulavimą. Greita formalios ceremonijos, naujų NATO narių ambasadoriai, gynybos atašė, kiti ambasadų atstovai dalyvavo diskusijose ir pranešimuose kartu su NATO vadovėtais atstovais.

K. Vaškelevičius

Sveikiname
„DRAUGA“

95
metų
sukakties proga.

Cicero Lietuvių
Bendruomenė

Jaunystės dienos

STASĖ VIŠČIUVIENĖ

Rodosi, tas viskas įvyko tik vakar, o vis dėlto nubyrėjo daug gražių dienų ir vaikystė — kažkur nuskubėjo... Ją pasitiko jaunystė — palikdama saulėtų dienų praityje.

Tai buvo taip, kai vieną ankštą rytą, saulei dar miegant, aš su tėveliu, mama ir broliu, palikome gražiąją Žemaitiją. Tai buvo mano gimtinė — Akmenė.

Aš labai bijodavau eiti per tiltą. Čia kaip tik reikėjo pereiti Dabikinės tiltą. Mano pusbrolis užsidėjo mane ant sprando ir pernešė per tą, man taip baisiai atrodantį, tiltą.

Taip pamažu žingsniavome į Akmenės stotį: mano tėvelis gavo draugą Suvalkijoje, Kybartų traukinių darbuotoją.

Traukinys švilpdamas vežė mus iš Žemaitijos. Pro langą akimis lydėjau žaliuojančius Žemaitijos laukus. Rodosi, kad medžių šakos moja mums, sakydamos: „Sudie, nepamirškite mus“.

Po gerų valandų atsidūrėme Kybartuose.

Mano broliui keistai atrodė: didžiulė stotis su užrašu Virbalis. Brolis ir paklausė tėti, argi mes gerai atvažiavome?

— Gerai — atsakė tėtis.

Čia mus pasitiko tėvelio pusbrolis. Prisiglaudėme prie jo šeimai, kol gavome butą. Ačiū Dievui, ilgai laukti nereikėjo.

Brolio pradėjo lankyti mokyklą. Tėvelis tuoj pradėjo dirbti. Kadangi mes buvome atkeliavę iš Žemaitijos, kalbėjome žemaitiškai. Mus vadino mo-zurkais.

Vieną gražią dieną aš su savo močiute sėdėjau lauke ir valgiau sriubą su mediniu šaukštu. Mano draugė Marytė, eidama pro šalį ir sako „Matai, mazurka, neturi nei gero šaukšto“. Aš taip supykau! Pasivijau Marytę, už plaukų partempiu ją ant žemės ir pradėjome karą. Abidvi turėjome kasas. Tai taip ir pradėjome viena kitai rauti plaukus. Po tokių kautynių pasidarėme geriausios draugės.

Po kelių metų pradėjau lankyti mokyklą, Kybartų gimnaziją. Žemaitijos niekados neužmiršome. Kiekvienais metais net po kelis kartus aplankydavau savo gimtinę. Visados anksti rytą atsidurdavome Akmenėje. Budavo, išlipame stotyje, o iki miestelio buvo keli kilometrai. Tai ir pradėdavome žingsniuoti. Mudu su tėveliu eidavome lenktynių — kuris greičiau. Aš bėgte, o tėtis žingsniuodavo.

Kai pasiekdavome miestelį, dar visi miegodavo. Saulutė ir ta dar tik pro langą žiūrėdavo — tingėjo keltis.

Grazi Žemaitija — graži Akmenė. Negaliu nemylėti ir Suvalkijos, kurioje užaugau. Baigiau čia pradžios mokyklą, lankiau Kybartų gimnaziją. Čia praleidome savo jaunystę. Čia prabėgo daug gražių ir liudnų dienų.

Atsimenu, antroka ir aštuntokai suvažiavome į Virbalgerio mišką užbaigti gimnazijos dienas ir pradėti atostogas. Mokytojas Žilinskas sukombinavo „Šukų muziką“ ir taip prasidėjo linksmybės: dainavome, šokome — laikas sparčiai bėgo pirmyn.

Staiga atvažiavo ant dviračio Jaktas (neatsimenu vardo) ir pranešė liudną naujieną: „Musų prezidentas Antanas Smetona apėjo Lietuvą ir pabėgo į Vokietiją. Rusai Lietuvoje“.

Suspaudė širdį. Pradėjau verkėti. Verkiau, kol pasiekiau namus. Supratau, kad kažkas baisaus atsitiko.

Taip ir buvo, tuojau pra-

sidėjo areštai.

Pradėjo visus vežti iš tėvynės. Vežė senus, jaunos, neščias moteris. Visus, kas tik nepaklausė Stalino, tie visi buvo likviduoti.

Mes laukėme stebuklo! Gyvenome netoli Vokietijos sienos. Į Vokietiją nueiti mums truko 10 minučių. Tas miestelis Vokietijoje vadinosi Eitkunai.

Aš su tėvais dažnai eidavome, nes tenai visokie produktai buvo pigiau.

Aš nešdavau ant savęs šilko. Mama buvo pasiuvusi tokią plačią suknetę, tai apvyniodavo šilką ant manęs, su kažkuo surišdavo, taip aš ir pereidavau pro klūtis. Vaikų niekados nekėsdavo — netikrino.

Atsimenu, viena moteris nusipirko laikrodį ir įsidėjo į rankinuką. Ji praėjo vokiečių muitinę laimingai. Kai atėjo į lietuvių muitinę. Tarnautojas paklausė: „Ar nieko nesineši?“ „Ne“, — ši atsakė.

Tik staiga jos rankinuke, pradėjo tas laikrodis skambėti. Už tai, kad melavo turėjo sumokėti baudą ir atėmė laikrodį. Žiemą eidavome į vokiečių pusę ir nuo kalniuko važiuodavome rogutėmis. Buvome geri draugai. Kaip susikalbėdavome, neatsimenu. Tik viena žinau, kad Eitkūnuose gyveno daug lietuvių, vieni dar kalbėjo lietuviškai, o kiti jau buvo pamiršę. Juk tenai ir buvo „Mažoji Lietuva“.

Vieną vakarą aš su Marytė ilgai vaikščiojom Kybartų, vadinama „Meilės alėja“, gatve. Kažkodėl gatvėje nebuvo nei vieno ruso. Vokiečiai savo pusėje grojo visokius maršus. Mudvi pagalvojome, kad čia, kas nors bus!

Taip ir buvo. Rytą, penktą valandą, vokiečiai atkeliavo į Lietuvą.

Sveikinome, pasitikome kareivius su gėlėmis. Mes laukėme jų ateinant, nes kitos išeities mums nebuvo. Pagaliau pasijutome gerai, bet neilgam!

Vokietis pasidarė panašus į rusą. Net ir dainavome taip: *Lietuvi, prikask liežuvi, Laikyk liežuvi už dantų, Vokiečių gestapas lietuviškai šneka Ir gauda jaunos bernelius. Arba: Atvažiavo iš Berlyno Ruda uniforma Išmiero mūsų pilvus Ir nustatė normas.*

Čia ir vėl prasidėjo smurto dienos. Prasidėjo areštai, kišo į koncentracijos lagerius, kalėjimus. Nusivylėme! Taip ir sakydavome „Vienas raudonas, kaip pekla, kitas rudas, kaip šuva“.

Mano brolis išsikėlė į Vilnių, dirbo vyresniu vagonų apžiūrėtoju. Rašė, kad labai sunkus gyvenimas.

Mama labai išgyveno ir vis galvodavo, kaip reikėtų pas jį nuvažiuoti. Neįmanoma! Karo audros smarkiai siaučia.

Vieną vakarą mudvi su drauge Elziete nutarėme rizi-kuoti. Susikalbėjome! Ji labai norėjo aplankyti savo pusėsėrę Johaną Kaunę, o aš — brolių Vilnių.

Pamelavome tėvams, kad Kybartų Lietukio mašina važiuoja tuo keliu ir mus nuveš.

Mama labai apsidžiaugė. Tėvai neseniai buvo papjovę kiaulę. Na, ir pridėjo lauktuvių: didelį kumpį, dešrų, kepalą duonos. Elzietės tėvai padarė tą patį. Abiejų tėvai dar davė pinigais po 30 markių. Susiršom savo ryšulėlius ir išsijudinome į kelionę.

Tai buvo nemelas: Lietukio mašina važiuojo į Kauną. Paėmė iš mūsų po 10 markių ir pradėjome važiuoti link Kauno.

Mūsų nelaimei, pasiekėme Vilkaviškį ir sugedo mašina. Nusigandome, ką dabar daryti? Lietukio tarnautojas patarė mums eiti į Alaus bavorą, nes tenai kažkas veža alų į Kauną.

Nuėjome į mums nurodytą vietą. Tiesa, važiuoja. Na, ir mes važiuojame toliau, ir vėl sumokėjome po 10 markių. Dar truputį liko — gerai!

Čia pavaziavome iki Garliavos ir vėl mašina sugedo. Ačiū, Dievui! Kažkas pataisė ir vėl važiuojame toliau.

Pagaliam vėl vakare pasiekėme Kauną. Tamsu ir mudvi tikrai pasiklydome. Nusigandome! Musų baime, susitikome tokį senyva malonų vyriškį. Paklausėme jo, kur yra tas adresas. Jis sako: „Aš einu į tą pusę, eikite su manim“.

Vargais negalais, pavargę, išalkę pasiekėme nurodytą vietą.

Pailsėjome! Elzytė pasiliko pas pusėsėrę, o aš keliauju toliau. Traukiniai nevažiuoja, kas daryti? Jos pusėsėrė ir sako: „Kitos išeities nėra. Reikia eiti į autobusų stotį. Čia važiuoja vokiečių kareiviai į frontą, gal paims pavėžti“.

Nuėjau! Radau dar vieną mergaitę. Ji važiuojo į Ukmergę. Susidraugavome. Kareiviai buvo labai mandagus, tai, va, ir vėl važiuoju.

Pasiekėme Vilnių. Man reikia įeiti į stotį, nes mano brolis čia dirbo. Į stotį neįleidžia civilių, nes Hitleris tą dieną kažkur važiuojo. Ką daryti?

Priejau prie to kareivio ir paprašiau, kad jis man padėtų įeiti į stotį.

„Gerai, — sako jis. — Įsiklink man į parankę, važiuok, kad tu esi mano mergina“. Taip ir padariau. Lengvai pasiekiau savo brolių.

Kareivis atnešė mano turta. Palinkėjau jam Dievo palaimos. Dekojau už suteiktą pagalbą.

Brolis, kai mane pamatė, iš džiaugsmo apsisverke ir duoną iš džiaugsmo bučiavo su ašaromis.

Grįžti į namus truko savaitę ir vėl Hitleris kažkur važiuojo...

Brolis įvedė į stotį, turėjau grįžti su kareiviais, kurie važiuojo iš fronto į namus.

Kai ateidavo patikrinti, kareiviai uždedavo atklodę ant manęs, taip ir važiuavo „zuikio bilietu“.

Pagaliam pasiekiau Kybartus. Čia mane laukė tėvai. Už melavimą gavau barti, bet kartu ir apsidžiaugė, kad apdovanojau brolių ir pati laimingai grįžau į namus.

Pagaliam 1944 m. rugpjūčio 24 dieną apleidome savo mielą tėvynę. Subombarduotame kaimyno name, vokiečių kareiviai turėjo įsirengę virtuvę. Aš nuėjau pas juos ir liepiau pasiimti visą maistą iš mūsų namų.

Na, o mes su vienu lagaminu išsirengėme į kelionę. Palikome namus ir su skaudančia širdimi atsisveikinome mūsų tėvynę. Tikėjomeis sugrįžti atgalios. Deja, taip neįvyko!

Traukinys sunkiai alsuodamas, vežė mus į tolimą nežinią, nes rusai jau lipo ant kulnų.

Interburge susisąūdę rusų ir vokiečių lėktuvai. Žmonės lipo iš traukinio ir slėpėsi po vagonu. Mes nelipome! Ačiū Dievui, niekas nenukentėjo, viskas pasibaigė laimingai.

Privaziavome Daromštato miestą. Čia mus ir išlaipino. Miestas buvo gražus, nepalietas dar karo audrų. Tačiau per porą mėnesių liko tik griuvėsiai.

Sunkios dienos! Visi nekantariai laukėme karo pabaigos. Galų gale sulaukėme! Aš tuo laiku buvau ligoninėje. Gimė man antroji dukrelė. Tik gaila, kad neilgai gyveno, mirė 10 mė-

nesių. Karui pasibaigus, į mūsų stovyklą atvažiavo JAV prezidento žmona Eleanor Roosevelt su palydovais. Susisaukė mus visus ir klausė, kodėl mes nevažiuojame namo? Jūsų tėvynė yra laisva!

Nėra laisva, — sakėme. Pagaliau mus iškėlė į Gyseną. Ten buvo rusų ir ukrainiečių dauguma.

Čia ir vėl pradėjo propagandą, kad važiuotų į namus. Atvažiavo sunkvežimiai ir prievarta tempė į sunkvežimį. Ukraiņiečiai pradėjo šokti pro langus žemyn, kiti persipjovė rankų riešus, darėsi baisus vaizdas, prasidėjo savizudybės.

Amerikiečiai, matydami tokį šiurpų vaizdą, sustabdė rusus ir neleido daugiau vežti žmonių. Nuo to laiko jie daugiau nebeatvažiavo ir nebe-kvietė į „rojų“.

Mes gyvenome amerikiečių zonoje. Čia jau buvo daug geriau. Lietuviai pradėjo savarankiškai gyventi. Atsirado bažnyčia, mokykla, paštas bei gimnazija. Prasidėjo lietuviškas gyvenimas.

Pagaliam pradėjo skirstyti, kur kas gali važiuoti. Vieni gavo visas važiuoti į tolimą Australiją, Zelandiją, kiti į Kanadą.

Mums teko laimėti pasiekti tą gražiąją ir svetingą Ameriką. Amerikoje buvo mamos trys broliai ir dvytnukė sesuo. Deja, atvažiavę radome tik du brolius.

Amerikoje prasidėjo naujas gyvenimas. Pradėjau ieškoti darbo, gavau jį viename dideliame restorane.

Vieną dieną i tą mūsų restoraną atėjo vokiečių studentai. Atrodė, kad jie buvo aukšto rango.

Restorano savininkas klausė, ar aš moku vokiškai. Atsakiau, kad moku. Tada mane, mano pusėsėrę ir tuos studentus nusivedė į antrą aukštą. Tenai paprastai priimdavo tik svečius. Tas restoranas vadinosi „Tafajeti“. Prasidėjo pašnekesys. Šeimininkas klausė mano pusėsėrės angliškai, ji man išvertė lietuviškai, o aš studen-

tams vokiškai. Taigi buvo trys vertėjai. Tarp mūsų buvo ir vienas amerikiečių korespondentas — žurnalistas. Tai ir pa- puoliau į amerikietišką spaudą.

Mano dėdė, pamatęs mano pavarde spaudoje, labai nustebė. Jis ir sako man: dar tik pora mėnesių Amerikoje, o jau išgarsėjai! Aš jau seniai čia, apie mane niekas nėra.

Pradėjome naują gyvenimą. Apsigyvenome Bridgeporte. Tai sena lietuvių apylinkė, net ir žydai čia kalbėjo lietuviškai, ir visi sakė esą iš Kauno. Čia buvo lietuvių auditorija, kurioje vykdavo įvairūs renginiai, buvo Šv. Jurgio lietuviška mokykla. Buvo susitvėręs ansamblis, kuriam ilgą laiką vadovavo Faustas Strolia. Čia virė tikras lietuviškas gyvenimas. Budavo išėini į lauką ir visi kalba lietuviškai. Nors buvome toli nuo Lietuvos, bet čia jausdavomės, kad esame namie.

Negaliu praleisti, nepamiršusi „Vilnius“ redakcijos.

Atsimenu vieną sekmadienį einu į bažnyčią. Sustoja mašina netoli „Vilnius“ redakcijos, išlipa iš mašinos vyras ir moteris. Ta moteris klausė savo vyro, kur yra ta redakcija? Aš neįsitenčiau ir pasakiau, čia tai velnių lizdas! Moteris taip pikta pažūrėjo į mane, maniau, kad mane muš.

Pagaliam pamažu pradėjo skirstytis, vieni kėlėsi į Marquette Parką, kiti į Brighton Parką, ir taip pradėjo retėti lietuvių gretos. Dabar sunku pasakyti, kiek Bridgeporte liko lietuvių.

Skaudžiausia buvo, kai nugriovė mūsų Šv. Jurgio bažnyčią. Per paskutines pamaldas, verkėme visi, atrodė, kaip per laidotuves. Ašaros byrėjo, kai pradėjo ją griauti, atrodė, kad ir tos plytos, sunkiai krisdamos, verkė.

Tik tiek gerai, kad tas statulas Kryžiaus kelius ir altorius išvežė į Lietuvą. Tenai mūsų broliai, sesės galės melstis ir prisiminti gražiąją Šv. Jurgio bažnyčią.

A + A

GRAŽINAI URBONIENEI

mirus, jos vyrui JONUI URBONUI, sūnui JUO-ZUI, dukrai dr. RAMONAI, vaikaičiams, dukterėčioms bei giminėms ir artimiesiems čia ir Lietuvoje reiškiamo gilią užuojautą.

Illinois Lietuvių Respublikonų Lyga

A + A

GRAŽINAI URBONIENEI

mirus, seserį ALDONĄ VILKAUSKIENĘ ir velionės šeimą užjaučiame ir kartu liūdime.

Šv. Antano Lietuvių parapijos choras ir vadovas Detroite

Brangiai seseriai

A + A

dr. DOMICELEI KISIELIŪTEI

mirus, mielą dr. PETRĄ KISIELIŪ su šeima ir artimaisiais, nuoširdžiai užjaučia

LFB Taryba

A + A VLADAS OVERLINGAS

Mirė 2004 m. balandžio 8 d.

Nuliūdę liko: žmona Ona, duklė Donna ir vyras Petras Babarskis, duklė Monica ir vyras Saulius Balsys, anūkai Kęstutis, Algis, Andrius ir Tomas, sesuo Monika Overlingaitė, krikšto sūnus Antanas Gliozeris.

Velionis buvo pašarvotas sekmadienį, balandžio 11 d. nuo 3 v. p.p. iki 9 v.v. Lack & Sons laidojimo namuose 9236 S. Roberts Rd (8000 W), Hickory Hills.

Laidotuvės įvyko pirmadienį, balandžio 12 d. iš laidojimo namų, 9 val. ryto velionis buvo atlydėtas į Šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje 10 val. ryto buvo aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių velionis palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Lack & Sons FH. Tel. 708-430-5700.

A + A ADELĖ PABRĖZA

Mirė 2004 m. balandžio 7 d., sulaukusi 91 metų.

Velionė buvo žmona a.a. Leono Pabrėzos. Laidotuvės įvyks 2004 m. balandžio 16 d. 9 val. ryto Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Laidotuvės tvarko advokatas John A. Gibaitis.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A + A
Arch.
ALBERTAS
J. KERELIS

Mirė 2003 m. balandžio 14 d. Jau praėjo vieneri metai, kai tylų vakarą Dievas pasiėmė mylimą Vyrą, Tėvelį ir Senelį.

Jis paliko didelę tuštumą mūsų šeimoje. Pasigendame jo nuoširdžių patarimų, meilės ir pokštų.

Šv. Mišios už a.a. arch. Albertą J. Kerelį bus aukojamos šeštadienį, balandžio 17 d. 11 val. ryto Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje, Lemonte. Paminklo šventinimas Šv. Kazimiero kapinėse po šv. Mišių.

Nuoširdžiai prašome draugus ir pažįstamus kartu su mumis prisiminti a.a. Albertą.

Nuliūdę: žmona Irena, dukterys — Jovita, Gintarė, Dainė ir sūnus Albertas, Jr. su šeimomis

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A + A ZENONAS MERECKIS

Su liūdesiu minim brangaus vyro, tėvo ir brolio mirties metines.

Šv. Mišios už mūsų brangų Zenoną bus aukojamos: 2004 m. balandžio 18 d., sekmadienį, 9 v.r., Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, Lemont, IL.

2004 m. balandžio 25 d., sekmadienį, 10:30 v.r., Šv. Kazimiero parapijoje, Brockton, Mass.

Lai išlieka Jūsų atmintyje šviesus Zenono prisiminimas — Jūratė Mereckienė, Mariukas Mereckis, Kristina Vardaman, Tomas Mereckis, Liūda Šukienė ir jų šeimos

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„SAULUTĖS“, LIETUVOS VAIKU globos būrelis susirinkimas bus ketvirtadienį, balandžio 15 d., 7 v.v., Pasaulio lietuvių centre Lemonte, Konferencijų kambaryje. Kvietiami visi besirūpinantys Lietuvos vaikų bei studentų gerbuvu. Del informacijos skambinti pirm. Andrei Tijunelienei, tel. 847-537-7949 arba 847-541-3702, sekr. Aušrai Saulienei, tel. 630-323-6974, izd. Ramunei Rackauskieni, tel. 708-425-4266, arba siuntus vadovei Ramintai Marchertienei, tel. 630-243-9488.

BALANDŽIO 20 D., 12:30 V.P.P. Ilijaus universitete Čikagoje, Lecture Center D1 paskaita skaitys prof. Darius Furmanovicius iš Bradford universiteto (Anglija) tema „Lietuvos sugrįžimas į Europą: Kaliningrado-Koenigsbergo klausimas“ (Lithuania Rejoins Europe: the Kaliningrad-Koenigsberg Issue).

JAUNIMO CENTRO KAVINĖJE, balandžio 18 d., sekmadienį, 1 v.p.p. bus rodomas filmas „Pažaislio vienuolyno idilės“. Filmą pristatys jo sumanytojas ir režisierius A. Liepinaitis. Bus karšti pietūs. Visi kvietiami.

ŠEŠTADIENI, BALANDŽIO 17 D., 8 v.v. ir sekmadienį, balandžio 18 d., 3 v.p.p., Oakton Community College, Footlik Theater, 1600 East Golf Road, Des Plaines, IL, vyks Oakton Six Piano Ensemble koncertas. Vienas iš ansamblio dalyvių, Manigirdas Motekaitis, šeštadienio koncerte skambins solo kurinį – Giedros Gudauskienės „Trys impresijos lietuviškomis patarlėmis“. Visuomenė kviečiama atvykti į koncertą.

BALANDŽIO 18 D., 12:30 V.P.P. Pasaulio lietuvių centre, Lietuvių fondo salėje vyks „Dainavos“ ansamblio koncertas. Kvietiami visus dalyvauti.

KVIEČIAME VISUS Į PAVASARINĮ Atvėlykio pasilinksminimą, kuris įvyks Šaulių namuose, 2417 W. 43rd St. Čikagoje, balandžio 17 d., 7 v.v. Bus skanaus maisto, gros smagi muzika, vyks loterija. Ruošia gen. T. Daukanto Jūros šaulių kuopa. Del informacijos skambinti tel. 773-583-7205.

GEGUŽĖS 1 D., ŠEŠTADIENI, 6 V.V., Šaulių namuose, 2417 W. 43rd St. Čikagoje, vyks Lietuvos Šaulių sąjungos 85 metų įkūrimo ir 50 metų atkūrimo sukakties minėjimas – banketas. Bus trumpa programa, vakariene, šokiama gros Algimanto Barniško grupė. Vietas užsisakyti tel. 773-434-3713, 773-582-1076. Visi maloniai kviečiami į šią šventę.

Balzeko muziejuje

Roberto Keželio asmeninė paroda

Dailininkas Robertas Keželis ne tik tapo, bet kuria ir skulpturas. Pirmuosiuose skulptūros darbuose naudojo sulūžusius, sugadintus, išmestus daiktus, kurie persikūnijo ir įgijo naują prasmę. Vėliau savo skulpturas dailininkas ėmė kurti iš plieno ir vielos, naudodamas ne tik tradicinę kalvystę, bet ir paties moderniausias metalo apdirbimo technikas.

Ypatingai įdomus naujasis dailininko darbas iš metalo, susijęs su japonų popieriaus lankstymo menu – Origami.

Balzeko lietuvių kultūros muziejus maloniai kviečia į šio talentingo dailininko asmeninę tapybos ir skulptūros parodą, kurios atidarymas įvyks šeštadienį, gegužės 1 d., 7 v.v. Paroda veiks iki gegužės 31 d. Telefonas pasiteiravimui 773-582-6500.

Mūsų parapija

Mūsų Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapija Brighton Parke, šiemet švenčia 90-ies metų jubiliejų.

Nuo 1914 m. parapija praleido daug gerų ir liūdnu dienų. Mūsų parapija buvo puiki. Buvo lietuviška mokykla, kurioje dirbo seselės kazimierietės, bei mokytojos: S. Jonynienė, S. Meiluvienė, kurios jau iškeliavo į amžinus namus; čia klebėjo lietuviškas žodis, visi kalbėjo lietuviškai – tikrai jausdavaisi tarsi Lietuvoje...

Buvo didelis choras. Kurį laiką chorui vadovavo Faustas Strolia, paskui vargonininkas J. Sodaitis. Choras buvo didelis, kai užtraukdavo giesmę, tai net bažnyčios langai sudrebėdavo. Klebonu tuo laiku buvo J. Kuzinskas, kunigai ačiū kun. Mozzeris, kun. F. Kerelis. F. Kerelis labai mylėjo parapijiečius. Ypačiai daug laiko skirdavo lietuviams. Jis mokėdavo mus ir pabarti ir pamokyti.

Vėliau klebonu buvo T. Pučenskis. Čia daug jaunimo sumainė aukso žiedus. Jie čia užaugino vaikus. Vaikai lankė mokyklą, mokėsi lietuvių kal-

bos. Dabar jau užauginę vaikus, kaip tie paukščiai išskrido į geresnes, puikesnes vietas.

Na, o mes jau pasenome. Praradę mūsų gretos. Nepajutome, kaip pasidarė tuštuma...

Pasikeitė laikai, kaip toje dainoje dainuojame: tie patys laukai, ta pati bažnyčia, tik mes ne tie.

Čia buvo pastatytas lietuviškas kryžius, koplytėlė. Kryžius buvo pastatytas 1978 m. rugsėjo 7 dieną.

Tai vis LB Brighton Parko apylinkės pir. S. Daulienės dėka.

Tai buvo visų organizacijų suaukotos lėšos.

Moterys sąjungos 20-oji kuopa (tuo laiku vadovavo S. Meiluvienė prisidėjo nemaža suma). Taipgi S. Daulienė visada buvo ir yra energinga ir daug dirbanti pirmininkė.

Ačiū Dievui, kad turime jauną energingą kun. Jaunių Kelpšą, kuris daug dirba ir pritraukia jaunus trečios bangos lietuvičius. Be jų tikrai parapija būtų tuščia, ir mus tikrai užkariautų „meksikiečiai“.

Ačiū Dievui, kad turime tvirtus pamatus.

Chormeisteris Algimantas Barniškis labai praturtino chorą gražiomis giesmėmis ir pats turėdamas puikų balsą mus labai džiugina. Neatsilikia Kybartas bei J. Vidžiūnas, kurie savo gražiais balsais praturtina visą chorą. Kai visas choras užgieda, tai tikrai atrodo, kad paukščiai čiučia.

Mūsų seselė Ramutė yra gera išradėja. Ji praturtina gyvenimą vaidinimais. Ji atranda tris karalius, romėnus žydus, kurie pasmerkė Jėzų mirčiai. Jautiesi, kad tikrai dalyvauji Kristaus kancijoje.

Taigi, šiemet švenčiame iškilmingą jubiliejų.

Jubiliejaus šventė įvyks gegužės 16-a dieną 2004 m. Adresu The New Martinque 8200 S. Cicero ave. Burbank, IL. Pradžią 5 val. p.p. kokteiliui; 6 v.v. pietūs. Bilietų teirautis telefonais: Marytė Kinčius 773-927-4990 arba Evelina Ozelis 773-254-7553.

Maloniai kviečiame visus naujus, senuosius parapijiečius ir svečius iš visų pusių į mūsų parapijos iškilmingą jubiliejų.

Savo apsilankymu paremsite mūsų gražiąją bažnyčią.

Šis kryžius statytas 1987 metais.

Tad iki pasimatymo. Tegul visi keliai tą dieną veda į Brighton Parko Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos pokylį.

Pastaba: Kas neturėtų galimybes nuvažiuoti – visus nuveš pasamdytas autobusus. Stasė Viščiuvienė

Lituanistikos tyrimo ir studijų centras

PRANEŠIMAI 2004 m. kovo mėn.

Po sunkios ligos, eidamas 68-sius metus, š.m. kovo mėn. mirė ilgametis Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos direktoriaus dr. Vladas Bulavas. 1936 metais spalio 24 dieną gimęs V. Bulavas studijavo Kauno Politechnikos universitete, apgynė technikos mokslų daktaro disertaciją. Nuo 1982 metų jis dirbo Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos direktoriumi. V. Bulavas buvo Lietuvos bibliotekų tarybos pirmininkas, Lietuvos kultūros ir meno tarybos narys, Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos valdybos pirmininkas, Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto docentas, pasaulio ir Europos nacionalinių bibliotekų direktorių konferencijų narys.

Dalyvavo Tarptautinės bibliotekų asociacijų ir institucijų federacijos IFLA veikloje. V. Bulavas apdovanotas Vytauto Didžiojo ordino Karininko kryžiumi, Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino V laipsnio ordinu, Sausio 13-osios atminimo medaliu.

Dr. Vladas Bulavas ir prof. dr. Jono Rackausko pastangų dėka Nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka ir Lituanistikos tyrimo ir studijų centras bendradarbiauja nuo 1989 metų. 1990 metais pasirašyta sutartis (2002 metais pratęsta), pagal kurią M. Mažvydo biblioteka siunčia į LTSC naujausias knygas, taip pat daug bibliotekos

kataloguotojų lankėsi LTSC ir padėjo kataloguoti Pasaulio lietuvių archyvo ir Pedagoginio lituanistikos instituto bibliotekų knygas. Savo ruožtu Lituanistikos tyrimo ir studijų centras yra išsiuntęs į M. Mažvydo biblioteką daugybę siuntų knygų ir periodikos leidinių.

Trečiadienį, kovo 10 dieną, Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre įvyko dr. Roberto Vito naujos knygos „Civil-Military Relations in Lithuania under President Antanas Smetona 1926–1940“ sutikimas, su ruoštas Lituanistikos tyrimo ir studijų centro. Dr. R. Vitas jau daugiau kaip 25-erius metus dirba Lituanistikos tyrimo ir studijų centre, yra jo vykdomasis vicepirmininkas ir kruopščiai tvarko LTSC finansinius reikalus.

Tai jau ketvirtoji dr. R. Vito knyga apskritai ir antroji knyga lietuviškąja tematika. Jis yra parašęs knygas „U.S. National Security Policy and Strategy: Documents and Policy proposals“ (2 t. bendraautoriai S. C. Sarkesian ir J. A. Williams), „The United States and Lithuania: the Stimson Doctrine of Nonrecognition“ ir „U.S. National Security Strategy: New Challenges and Opportunities“. Be to, jis yra paskelbęs daugybę straipsnių Amerikos ir lietuviškojo spaudoje.

Naujausios dr. R. Vito knygos sutikime dalyvavo visi artimiausi Lituanistikos tyrimo ir studijų centro bendradarbiai, kuriuos savo kalboje paminėjo

ir šiltai apibūdino knygos autorius dr. Robertas Vitas. Už visą lietuvišką patriotinį auklėjimą R. Vitas sakė esąs dėkingas savo tėvui ir mamai Gražinai Vitenei, kuri galėjo didžiulius savo sūnumi, girdėdama tikrai daug šiltų ir nuoširdžių padėkos ir pasigėrėjimo žodžių, skirtų sūnui. I vakarienę su sužadėtiniais Scott atvykusi R. Vito sesuo Alida prisiminė, kad knygos autorius vaikystėje norėjęs būti prezidentu. Pedagoginio instituto ilgametė direktorė Stasė Petersonienė apibūdino dr. R. Vitą buvusį labai gerą ir sąžiningu studentu, kuris niekieno neprašomas pasisilė talkinti tvarkant Pedagoginio instituto biblioteką. Nuo to laiko prasidėjo iki šiol trunkanti R. Vito ir prof. dr. J. Rackausko draugystė bei bendradarbiavimas Lituanistikos tyrimo ir studijų centre.

Kun. Rimantas Gudelis, Panevėžio katedros klebonas, naujosios knygos autoriui įteikė lietuvišką sviestmušę – kaip simbolį, kad namuose netrūktų ne tik duonos, bet ir sviesto, t.y. turtingo ir užtikrinto gyvenimo. Be to, pridūrė jis, visi mes, lietuviai, esame trečia karta nuo zagrės, taigi turime mokėti savo senelių darbus, nes darbštumas yra būtinas tiek akademinėje veikloje, tiek ir kasdieniniame gyvenime.

Vakarieneje dalyvavo ir kiti LTSC „šeimos“ nariai – Ricardas ir Aušra Spitriai, kurių spaustuve buvo išspausdinta R. Vito knyga, įspausdinto tarybos pirmininkas Vaclovas Momkus, kun. Antanas Gražulis, SJ, Danutė Petruitytė, Skirmantė ir Tomas Miglė, Jonas ir Arūnas Tamulaičiai, Kristina ir Arūnas Bareikos, Petras Petrutis, Vytautas Vilimas, Milda ir Juozas Mar-

ganavičiai.

Kunigui A. Gražuliui, SJ, sukalbėjus invokaciją, susirinkusieji buvo pakviesti pasivaikinti V. Morkunienės paruoštomis vaišėmis. Buvo smagu pabendrauti, visiems susirinkus į vieną būrį, prisiminti pataikiusias komiškas situacijas bei glaudų tėvų jėzuitų, Jaunimo centro ir Lituanistikos tyrimo ir studijų centro darbuotojų bendradarbiavimą.

Kovo 15–17 d. Lituanistikos tyrimo ir studijų centre lankėsi Eglė Versekaitė, Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto Lyginamosios politikos magistro programos studentė, pavasario semestru atvykusi į Creighton universitetą Omahoje. Lituanistikos tyrimo ir studijų centre ji rinko medžiagą savo magistro darbai apie tarpukario Lietuvos politinę mintį ir domėjosi senąja lietuvių periodika.

Pedagoginis lituanistikos institutas, veikiantis Čikagoje Jaunimo centre tęsia savo veiklą jau 46-tus metus. Instituto dieniniame ir neakivaizdiniame skyriuose šiuo metu mokosi 28 studentai. Dieniniame skyriuje mokosi Čikagos apylinkių jaunuomenės, I. Neakivaizdinį skyrių gali registruotis kituose JAV miestuose ir Kanadoje gyvenantys jaunuomenės bet kurio mokslo metų laiku. Užduotys pateikiamos ir priimamos paštu. Dėstoma lietuvių kalba ir literatūra, Lietuvos geografija ir istorija, kultūros istorija, kalbos kultūra, pedagogika, žurnalistika ir kt.

Kviečiame norinčius registruotis ir tapti naujais studentais. Baigus trejų metų programą, kreditus užskaito kai kurie JAV universitetai ir kolegijos.

Informacija suteikiama tel. 708-409-0216, fax 773-434-9363.

LTSC inf.

„Draugo“ AUKOTOJAI

„Lithuanian Citizen's Society of Western Pennsylvania“ jau ne kartą dosniai parėmė vienintelį, už Lietuvos ribų leidžiamą, lietuvišką dienraštį „Draugą“, tad dėkojame, kad vel „Draugo“ nepamiršo ir per savo izdininkę Mathilda Milauskas atsiuntė 100 dol. auką. Šiai draugijai vadovauja B. S. Burdulis.

SKELBIMAI

• PIGIAUSIA – NE PATIKIMAUSIA! Korteles dažnai nesuveikia. Paskutinės minutės nutrupa. O kaip su bendrovėmis, kurių centrinės net ne JAV ir siūlo „ypatingus įkainius“? Dažniausiai tai prastas internetinio tipo, o ne telefoninis ryšys. Protingas vartotojas renkasi amerikiečių firmą (įst. 1993 m.) LITCOM. I Lietuvą iš namų ar mobiliojo telefono TIK 11,9 ct, o JAV – 4,9 ct. Jokių menesinių mokesčių, jokių papildomų kodų. Išsklote gaunate su savo vietine sąskaita. Registruokitės lietuviškai 708-386-0556. Tautų širdis šandien su LITCOM! Demosio! Įkainis galioja tik naujiems klientams!

• A. a. dr. Romualdo Gineičio atminimą pagerbdami, draugai ir pažįstami suaukojo \$830, kurie bus paskirti Kauno Universiteto ligoninei. Aukojų: Dan ir Debbie Schneble, MI; Chris ir Anne Cowan, OH; Tom ir Peggy Weckesser, OH; Betty Nash, OH; dr. Raymond Dysas, OH; Kathy ir Charles Backus III, OH; Margaret ir Mike McQuiston, OH; Vita Girdvainis, IL; Laima ir Algis Jurkunas, IL; Aldona Dysas, OH; Helen Vaitkus, OH; Mary Agnes Mikalauskas, OH; Joan Kavalauskas, OH; Julie Wack, OH; Andrew ir Barb Piekutowski, OH; Donna Matthews ir Seima ir dr. Sharda Gupta, OH; Sue Bush ir Seima, OH; Elaine S. Bernstein, OH; Arlene Phillips, OH; Carolyn Schwab, OH; John ir Marna Bosch, OH; Thomas Sheetz, OH; George ir Frances Mikalauskas, OH; Marie Wehner, OH; dr. Jonas Prunskis, IL; Ann ir Paul Unverferth, OH. Reikiame gilią užuostą velionio atminimui. Nuoširdžiai dėkojame aukotojams. **Lithuanian Mercy Lift, P. O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel.: 708-952-0781. Tax ID #36-3810893.** www.LithuanianMercyLift.org arba lithuanianmercyLift@yahoo.com

